...оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

...бурят-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй ...ховно Соведэй, ВКП(б)-гэй Улан-Удын горкомой орган

№ 127 (6317)
ИЮНИИН
30
СУББОТО
1951 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

МОДОШОДОЙ НЭРЭ ХҮНДЫН ХЭРЭГ

...ай ороной арадай ажахыда ...тон ехэ удхашанартай. ...нэй шахтануудта, түмэр ...транспортда, город болон ...нютагуудтахи барилгануудто...он хэрэгтэй. Коммунизмын ...э барилгануудта — Волга, Днепр, Аму-Дарья дээрэхи ...ехэ барилгануудта модон ...улам ехээр эригдэнэ. Про...нностиин бүхы һалбаринууд ...хэрэглэнгүй байжа шадаха...йна.

...роной арадай ажахын бүхы ...ринуудтай хамта ой модоной ...шленность саг үргэлжэ хүг... Модо бэлэдхэлэй темп жэл...лдэ ургана. Дайнай урда 1940 онойхидо орходоо 1950 ...модо бэлэдхэл 36 процентээр ... Тиихэдэ модо шэрэлгэ мүн ...соо 55 процентээр ехэ бо...

...ти, правительство, нүхэр ...ой модоной промышлен...е хүгжөөхэ тухай үдэр бү...анхарал оролдолго гаргана. ...хойто тээхи табанжэл соо ...доной промышленность орёо ...зэбсэгээр элбэг болоо. Хү... тракторнууд, электрохюрөө... электролебёдконууд ашал...ханизмууд, нүүдэл электро...нууд олоор үгтөө. Хүндэ хү...ринүүдэй ехэнхинь механи...ннэ аргаар бүтээгдэдэг бо...

...ай республика ой модоор ... Тиимэ хадаа Эхэ орондоо ...лбэгээр үгэхэ гээшэ респуб... модошодой шухала зорилго ... Бэлдэһэн модоёо хэрэг...тэнь хүргэхэ гэһэн зорилго ... ой модоной промышлен... хүдэлмэрилэгшэдэй урда ...на.

...лэгдэхэ газартань хүргэ...лада модо урадхуулан ...ха гээшэ гаргаша багатай...тээгдэдэг арга болоно. ...э мүнөө модо урадхуул... хадаа эгээн харюусалгатай ... Энэ жэлдэ үнгэрэгшэ жэ...э горьтой ехэ модон урад...даха ёһотой. Гансахан Удын ...нэй талаар миллион шахуу ...тр модон урадхуулагдаха ...э ехэ хүдэлмэриие амжал...ар дүүргэхын тулада модо...н эмхитэй һайнаар ажалла...дприятинуудта бии бүхы хү...сүүлхэ, бүхы механизмые ...хэ ёһотой.

...монголлес» трестын зарим ...предприятинууд эрхим тех... шадамараар хэрэглэжэ, эр... һайнаар хүдэлмэрилжэ, ...истическэ уялгануудаа дүүр... шадаа. Байкальска, Итан...леспромхозууд һайнаар хү...рилнэ. Онохойн лесокомби... хүдэлмэрилдэг ахадүү Бала...танай бригаданууд нормоёо ...элжэ үлүүлэн дүүргэдэг. Тэ...й хүдэлмэриин шанар эрхим ... Модо урадхуулгада ябажа ... сезонно хүдэлмэришэдэй ...шье жэшээтэ һайнаар хүдэл...дэг түрүүшүүл бии. Курбын ...гта нүхэд Балаев, Тороев ...эй бригаданууд үдэрэйнгөө ...е 170—200 процент хүрэтэр ...нэ.

...шье, модо урадхуулгын хү...ри мүнөө тон хангалтагүй... ябуулагдажа байна. Энэ хүдэлмэриин унжагайржа байһанай гол шалтагаан юуб гэхэдэ, «Бурмонголлес» трестын хүтэлбэрилэгшэд бии байһан арга боломжоёо хүсэд һайнаар хэрэглэжэ шаданагүй. Жэшээлхэдэ, Удын модо урадхуулгын контородо бии байһан тракторнуудай 50 процентнь хүдэлмэрилнэгүй, 28 электролебедконуудай миил 5-ниинь хүдэлмэрилнэ. Механизмуудай бүтээсэнь тон бага. «Бурмонголлес» трестын, модо урадхуулгын предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэд урадхуулгые оройтожо эхилһэн мүртөө, мүнөө болотор «эмхидхэлэй» хүдэлмэри хэжэ байна. Трестые эрхилэгшэ нүхэр Шатилов модо урадхуулгын предприятинуудые һайнаар хүтэлбэрилнэгүй. Трестын главна инженер нүхэр Теплов модо урадхуулгын предприятинуудаар ябанагүй, механизмуудые һайнаар хэрэглэхэ хэмжээ абанагүй. Нүхэр Теплов энэ шухала хэрэгтэ үшөө хэды болотор иимэ харюусалгагүйгөөр хандаха гээшэб?! Гүрэнэй түсэб таһалдуулһанай түлөө тэрэнһээ шанга эрилтэ табиха саг тулаа.

Модо урадхуулгын предприятинуудта ажалай эмхидхэл һула, түрүү хүнүүдэй дүй дүршэлые олониитэ хүдэлмэришэдэй дунда дэлгэрүүлхэ талаар юумэ хэгдэнэгүй. Хүдэлмэришэдэй миин байха, хүдэлмэридөө орой гараха, хүдэлмэриһөө эртэ орохо баримтанууд олон.

Онохойн лесокомбинадай директор нүхэр Газизов гэгшэ өөртөө даалгагдаһан үйлэдбэриин ямар байһаниие һайн мэдэнэгүй. Тэндэ хүдэлмэришэд олоороо миин байна, зарим хүдэлмэришэдынь хахад һарада оройдоо 30—50 түхэриг олоно.

Олонхи предприятинуудай хүдэлмэришэд ажалай түлбэриин шэнэ системэ тухай правительствын тогтоолшье мэдэнэгүй.

Модо урадхуулгын участогуудай начальнигууд, леспромхозуудай хүтэлбэрилэгшэд модошодой байра байдал, эдеэ хоол һайжаруулха тухай анхаралаа табинагүй. Хүдэлмэришэдтэ шухала хэрэгтэй эдеэ хоолой зүйлнүүд ОРС-ын магазинуудта байдаггүй.

Модошодой дунда социалистическэ мүрысөө дэлгэрүүлхэ, абаһан уялгануудые шалгаха хэрэг эмхидхэгдэнэгүй. Модо урадхуулгын шухала удхашанарые ойлгуулха талаар олон хүдэлмэришэдэй дунда юумэ хэгдэнэгүй. Модошодые культурна талаарнь хангаха хэрэгтэ баһал ехэ дутагдалнууд бии.

Партийна, профсоюзна организацинуудай хүтэлбэрилэгшэд, предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэд гүрэнэй урда харюусалгаяа мэдэжэ, модо урадхуулгада тохёолдоһон энэ таһалдалые дары түргэн усадхахын тулада бүхы хүсэеэ элсүүлхэ уялгатай, гүрэнэй энэ шухала даалгабариие таһалдуулха эрхэ хэндэшье үгтөөгүй гэжэ ойлгохо ёһотой.

Механизмуудаа эрхимээр хэрэглэжэ, ажалаа һайнаар эмхидхэжэ, социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлжэ, Эхэ орондоо элбэг ехээр модо үгэхэ гээшэ модошодой нэрэ хүндын хэрэг мүн.

...СССР-эй ой модоной ажахын Министерстводэ

...одо хамгаалгын хүдэлмэрилэгшэдтэ үгтэхэ ...нэ формын хубсаһан ба илгаа тэмдэгүүд

...СР-эй ой модоной ажахын ...стерство СССР-эй гүрэнэй ...до хамгаалгын хүдэлмэри...дтэ үгтэхэ хубсаһанай единэ ...е ба тушаал тушаалаар ... тэмдэгүүдые баталба. Ноо...а хлопчатобумажна бүдөөр ...китель үмдэтэеэ хамта, ши...телогрейкэ, хониной арһан ...убок, сабхи, валенка, бре...э плащ, мүн бусад зүйлнүүд ...гүүдтэ ба объездчигүүдтэ үг...р хараалагдаа. Ой модоной ...ын эмблемэ алта шарамал ...ар хэгдэжэ, формото хуб...ай петлицэнүүд дээрэ хадаг... Тус эмблемэ иимэ гэбэл: ...модоной үрһэтэй хоёр набша...рээһэлэн табигдаһан байхэ, ...ь алта шарамал латуняар ...жэ, дээрээ серптэй ба балтатай байха болоно. Тэрээнһээ гадна леснигүүдэй петлицэдэ нэгэ нашивка, объездчигүүдэй петлицэдэ хоёр нашивка хадагдаха юм.

Ээлжэ байгаа тушаалнуудтайнь зохилдуулан, хубсаһанай формо ба илгаа тэмдэгүүд гүрэнэй ой модо хамгаалгын начальствующи составта үгтэхөөр тэрэшэлэн баталагдаа. Лесничинүүд ба тэдэнэй туһалагшадта, лесхозуудай модо хамгаалгын инспекторнүүдтэ, ахалагша лесничинүүдтэ ба агролесомелиораторнуудта, лесхозуудай ба модо хамгаалгын станцинуудай директорнүүдтэ, бусад тушаалай хүдэлмэрилэгшэдтэ хубсаһанай формо ба илгаха тэмдэгүүд үгтэхөөр хараалагдаба.

(ТАСС).

„Арадуудай хоорондо эб найрамдал бэхижүүлгын түлөө" уласхоорондын Сталинска шангуудые олгохо Комитедтэ

АНГЛИЙСКА ОЛОНИИТЫН АЖАЛ-ЯБУУЛАГША, КЕНТЕРБЕРИЙСКЭ СҮМЫН АХАЛАГША ХЬЮЛЕТТ ДЖОНСОНДО УЛАСХООРОНДЫН СТАЛИНСКА ШАН БАРЮУЛГА

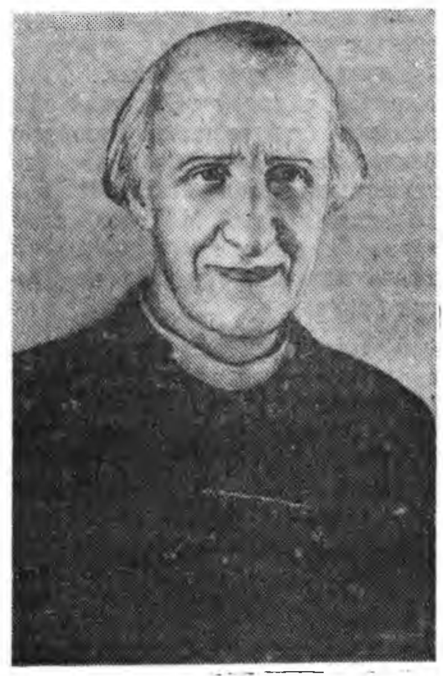
Июниин 27-до Кремльдэ, Свердловско зал дотор английска мэдээжэ ажал-ябуулагша, арадуудай хоорондын эб найрамдалай ба хани барисаанай түлөө эдэбхитэй тэмсэлшэ, Кентерберийскэ сүмын ахалагша Хьюлетт Джонсондо «Арадуудай хоорондо эб найрамдал бэхижүүлгын түлөө» уласхоорондын Сталинска шан барюулга болобо.

Зал дотор советскэ олониитын организацинуудай олон тоото түлөөлэгшэд, ороной элитэ эрдэмтэд, уранзохёолшод, искусствын ажал-ябуулагшад, московско предприятинуудай стахановецууд, ородой православна церковиин түлөөлэгшэд байлсаба.

Сугларгашад болбол уласхоорондын Сталинска шангай лауреат Хьюлетт Джонсоной зал дотор орожо ерэхадань, тэрээниие халуунаар угтаба.

Уласхоорондын Сталинска шангуудые олголгын Комитедэй энэ оной апрелиин 6-най тогтоол уншагдана. Эб найрамдал сахиха ба бэхижүүлхын түлөө тэмсэлэй хэрэгтэ байгуулһан элитэ ехэ габьягай түлөө Хьюлетт Джонсондо «Арадуудай хоорондо эб найрамдал бэхижүүлгын түлөө» уласхоорондын Сталинска шан олгогдобо гэжэ тус тогтоол дотор хэлэгдэнхэй. Комитедэй түрүүлэгшэ академик Д. В. Скобельцын Хьюлетт Джонсондо уласхоорондын Сталинска шангай лауреадэй диплом ба үбсүүндээ зүүдэг алтан медаль хоёрые баярай оршон байдалда барюулнэ. Тус медалиин үбэр таладань эб найрамдалай агуу ехэ туг баригшэ И. В. Сталинай барельеф һиилэгдэнхэй.

Үндэр шанда хүртэһэнтэйнь дашарамдуулан Хьюлетт Джонсониие амаршалаад, академик Скобельцын иигэжэ хэлээ:

«Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй гэшүүн байха зуураа хэһэн үрэ ехэтэй хүдэлмэриингөө түлөө, Англида бэ бусад оронуудта эб найрамдалай тала баригшадай хүдэлөөниие үргэдхэхэ бэ бэхижүүлхэ хэрэгтэ зорюулан олон жэлдэ хэһэн ажал-ябуулгынгаа түлөө Та болбол хүн түрэлтэнэй зол жаргалай түлөө тэмсэлшэдэй түрүү зэргэдэ жагсаха хүндэтэ эрхэ олоһон байнат.

Ямаршье гэм зэмэ хээгүй олон миллион хүнүүдэй ажабайдалда аюул тохёолдуулжа байгаа, тиин олон мянган жэлэй культурын бэ цивилизациин ажабайхабайдалда аюул занал тохёолдуулжа байгаа шэнэ дайнда бэлэдхэлэй ба тэрээниие һужэрөөлгын условинууд дотор Танай эрхилжэ байгаа эрюун һайхан ажал-ябуулга болбол арюун хүсэлтэ олон олон мянган хүнүүдые бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал бэхижүүлхын түлөө тэмсэлдэ зоригжуулна.

«Тохёолдон бии болоһон уласхоорондын оршон байдалай нүлөөгөөр эб найрамдалай факелнууд бүхы Англи дотор улам хурсаар гэрэлтэн бадарха, тэдэниие хэншье, хэзээшье унтараажэ шадахагүй» гэһэн Танай үгэнүүдые бидэ һананабди. Эб найрамдалай факелнууд дэлхэйн бүмбэрсэгэй бүхы заха хизаарнуудта тодо хурсаар бадаржа байна гэжэ харуулһан шэнэ шэнэ баримтануудтай биданэр мүнөө баяртайгаар танилсанабди. Тэдэ факелнуудай гэрэлдэ империалистическэ реакциин хара хүсэнүүдэй бэлэдхэжэ байгаа шэнэ дайнай аюул зоболонгой аюумшагта харанхы мананай сорьёгдон дэгдэхэ байһаниинь һэжэглэшэгүй.

Бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалые агуу ехэ хамгаалагшын — Иосиф Виссарионович Сталинай нэрые зүүһэн уласхоорондын шангые Танда барюулһан энэ гайхамшагта эхт хадаа бата бэхи ба үни удаан байха эб найрамдалай түлөө тэмсэлдэ арадуудай бүхы хүсэнүүдые сахшаданъ жагсааха хэрэгтэ туһалаг лэ».

Эб найрамдал хамгаалгын Советскэ комитедэй түрүүлэгшэ Н. С. Тихонов, профессор И. Е. Глущенко ба ородой православна церковиин зүгһөө Крутицка ба Коломенскэ Митрополит Николай гэгшэд баярай үгэнүүдые хэлэһэн байна.

Уласхоорондын Сталинска шангай лауреат Хьюлетт Джонсон сугларгашадта халуунаар угтагдан, харюугай үгэ хэлээ.

(ТАСС).

ТҮМЭРЗАМШАДАЙ ҮДЭРЭЙ ХҮНДЭЛЭЛДЭ

ЕРЕВАН, июниин 28. (ТАСС). Ереванска түмэр замай узелай хүдэлмэришэд түмэрзамшадай сталинска Үдэрые нэрэтэй түрэтэйгөөр угтахын түлөө мүрысэнэ.

Паровозно депогой коллектив түрүүлэн ябана. Үргэлтын заһабарилгын хоорондо локомотивууд нормоороо 60 мянган километр ябаха байһан аад, дунда жэшээгээр 90 мянган километр хүрэтэр ябадаг байна. Хүндэ ашаа тээһэн поезднуудай машинистнууд түсэбһөө гадуур 5000 гаран тонно ашаа зөөгөө.

Тус депо түлишэ алмахын түлөө тэмсэлдэ тэрэшэлэн һайн амжалтануудые туйлаба. Энэ оной үнгэрһэн һарануудта депогой коллектив 22 үдэрэй турша дотор паровозно бүхы паркын хүдэлмэрилжэ шадаха хэмжээгээр түлишэ алмаба.

Армянска ССР-эй Верховно Соведэй депутат ахалагша машинист Г. Геворкянай бригада ажалда социалистическэ ёһоор хандалгын жэшээ харуулна. Тус бригада паровозой ябаха нормые хоёр дахинһаа үлүүгээр саг үргэлжэ дүүргэнэ.

АЛДУУНУУДАА ДАБТАҺААР

Тэжээл хүсэд бэлэдхээгүй дээрэһээ Хориин аймагай колхозууд үнгэрэгшэ үбэлэй үедэ нилээд олон малнуудаа гарзалуулһан байна. Теэд аймагай хүдөө ажахын таһагай ба колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд энээнһээ ямаршье тобшолол хээгүй. Набшаһата тэжээл бэлэдхэлгэ, эртын силос даралга, сабшалангаа һайжаруулга ба үбһэ хуряалгада бэлэдхэлэй ябаса энээниие элеэр гэршэлнэ.

«Красный Партизан» (түрүүлэгшэнь нүхэр Пластинин), Сталинай нэрэмжэтэ (түрүүлэгшэнь нүхэр Трунев), Сталинай нэрэмжэтэ (түрүүлэгшэнь нүхэр Будажапов), Калининай нэрэмжэтэ (түрүүлэгшэнь нүхэр Гунзынов) колхозууд июниин 23 хүрэтэр набшаһата тэжээл бэлэдхэлгэ эхилээдүй байгаа. Хэдыхэн хоногой саада тээ энэ хүдэлмэриие эхилһэншье һаа колхознигуудые олоор гаргаагүй, тиимэһээ өөдтэй юумэ хээгүй байһаар. Тэрэшэлэн аймагай бусад колхозууд энэ хүдэлмэриие үнинэй эхилһэншье һаа тэсэшэгүй муугаар ябуулна. Тиихэдэ эртын силос дараагүй, нүхэнүүдыешье бэлэдхээгүй байһаар.

Тэрэшэлэн сабшалан һайжаруулха агротехническэ хэмжээ ябуулганууд аймаг дотор тон муугаар ябуулагдана. Жэшээлхэдэ, газараа үтэгжүүлхэ, бургааһа сэбэрлэхэ ба модо шулууень арилгаха түсэбөө аймагай колхозууд миил 20—30 процент дүүргээ. Мүн тэжээлэй культурануудые тариха түсэбөө холо дүүргээгүй.

Мүн «Родник», «Гигант», «Путь Сталина» ба Молотовой нэрэмжэтэ колхозуудта тэжээл бэлэдхэлэй бригаданууд эмхидхэгдээгүй ба имагтал 5—10 хүнүүдтэй звенонууд байгуулагданхай. Тиигээд тэдэнь 8—12 наһатай үхибүүд юм. «Гигант» колхозой тэжээл бэлэдхэлэй бригада оройдоол 7—8 үхибүүдһээ бүридхэгдэнхэй.

Үбһэ хуряалгын машинануудые заһабарилха талаар олон колхозууд өөдтэй юумэ хэнэгүй. Жэшээнь, Кировэй нэрэмжэтэ, «Родник», Ждановай нэрэмжэтэ ба бусад колхозууд мүнөө хүрэтэр машинануудаа заһабарилжа дүүргээдүй, аса, тармуур болон моридойнгоо зэмсэг бэлэдхээдүй байһаар. Тиихэдэ зарим колхозуудта үбһэ хуряалгын хүдэлмэриин түсэбшье табигдаадүй.

Энэ жэл аймагай бүхы колхозуудта үбһэ хуряалгада тракторна сенокосилканууд, мүн олохон колхозуудай сабшалан дээрэ самоходно сенокосилканууд ябаха юм. Тиимэһээ колхозууд сабшалангаа модо шулууһаань сэбэрлэхэ ёһотой байгаа. Теэд энэ хүдэлмэри эмхидхэгдэнэгүй. Эдэ машинануудта ябаха шадабаритай хүнүүд бэлэдхэгдэнэгүй. Калининай, Кировэй ба Сталинай нэрэмжэтэ колхозуудай правленинүүдтэ хүнүүдые курсада һургаха гэжэ дурадхагдаһаншье һаань, мүнөө хүрэтэр нэгэшье хүн һургагдаагүй, харин автомашинын шофернуудые машинистнууд болгохобди гэжэ һууна. Тэдэнь сенокосилкын отолхо аппарадые огто мэдэхэгүй тула машина һайнаар ябуулжа шадахагүй байна.

Үнгэрэгшэ жэлдэ сабшаһан ногоогоо саг болзор соонь тармажа шадаагүй дээрэһээ нилээд ехэ үбһэн гутаагдаһан байгаа. Мүнөө энээнээ дабтахагүйн тула 4 морин тармуур холбон нэгэ тракторна агрегат хэжэ, хуряалгые амжалтатайгаар эмхидхэхэ гэжэ Удын МТС шиидэһэн байгаа. Тиин МТС-эй директор нүхэр Кравченко тармуур дутуутай дээрэһээ Сталинай ба Кировэй нэрэмжэтэ колхозуудай түрүүлэгшэнэр Будажапов ба Баданов гэгшэдтэ туһаламжа эрин хандаһан байха юм. Теэд тэдэнь энэ үүсхэлынь һайшаагаагүй, харин «ехээр сабшуулангүй, тармажа хүшэхүрхэ хэмжээгээр сабшуулхабди» гэжэ харюусаһан байха юм. Иимэ хожомдонги һанал бодолтой хүтэлбэрилэгшэд шэнэ юумые дэмжэхэгүй, түрүү техникые дүүрэн хүсөөрнь ашаглахын түлөө тэмсэхэгүй байхадаа ниитын шухала хэрэг хойшо татана гээшэ.

Аймгүйсэдкомой хүдөө ажахын таһагые даагша нүхэр Афанасьев ба тэрэнэй мэргэжэлтэд ниитын малда тэжээл бэлэдхэхэ хүдэлмэридэ иимэ муугаар бэлэдхэжэ байһан колхозуудай хүтэлбэрилэгшэдтэ шанга эрилтэ хэнэгүй, тиигэд гээд лэ байдаг байна. Колхозуудые оперативнаар хүтэлбэрилжэ шададаггүйнь юун дээрэһээ харагданаб гэхэдэ, набшаһата тэжээл бэлэдхэлгын ба эртын силос даралгын график зохёожо, колхозуудта хүргөөд лэ бүхы хүдэлмэреэ нүхэр Афанасьев хизаарлаһан байха юм. Дурсагдагша колхозууд үбһэ хуряалгын хүдэлмэридэ дээрээ ортоод байна. Ойрын 2—3 үдэрэй туршада бүхы дутуунуудаа хүсэлдүүлжэ шадаагүй һаань, үбһэ хуряалгые эмхи гуримгүйгөөр эхилхэ аюул тохёолдожо болохо байна.

Б. Шаралдаев.

ҮГЛӨӨ МҮНӨӨГҮЙ ҮБҺЭНДЭ ГАРАХАНЬ

КУДАРА-СОМОН (**Телефоноор абтаба**). Аймагай колхозуудай үбһэ хуряалгада бэлэн болоһые хаража үзэхэ шалгалтанууд хаа хаанагүй ябуулагдажа байна. «Красная Заря» колхоз тэжээл бэлэдхэлгэдэ бүрин түгэс бэлэн болонхой. Эндэ 9 сенокосилка, 9 морин тармуур, 200 гар тармуур, 210 хажуур, 3 волокуша заһабарилагданхай.

Колхозой правлени үбһэ хуряалгын ба силос даралгын түсэб табинхай. Энээнэй ёһоор зуугаад хүн үбһэ хуряалгада ябажа, тэжээл бэлэдхэлгые 23 хүдэлмэриин үдэр соо сүм дүүргэхэ байна. Энээниие бэелүүлхын тула түсэбэй ёһоор таряанажалай тэжээл бэлэдхэлэй бригаданиудта, малай фермэнүүдтэ эли тодо даалгабаринуудые үгтэнхэй. Сабшалангай бүхы газар эдэ бригаданууд болон фермэнүүдтэ хубаарилан үгтэһэн байна. Жэшээнь, тэжээл бэлэдхэлэй бригада 80 гектар газарай үбһэ сабшаад, хуряаха, хониной товарна фермэ — 160 гектар газарай үбһэ хуряаха гэхэ мэтэ байна. Тиихэдэ колхозой правлени ажалай нормо дахин хаража үзөөд, ехэ болгоо. Дүй дүршэл ехэтэй колхознигуудые сенокосилкын машинистнууд болгон томилһон байна. Энэ колхоз үбһэ хуряалгада үглөө мүнөөгүй гарахань.

Мүн эндэ набшаһата тэжээл бэлэдхэлгэ һайнаар ябуулагдана. Мүнөө 700 гаран центнер набшаһата тэжээл бэлэдхэгдэжэ, фермэ бүхэндэ зөөгдөөд, хатаагдажа байна. Силос дарахын тула нүхэнүүд бэлэдхэгдэнэ.

Гэхэтэй хамта, зарим колхозууд үбһэ хуряалгада бэлэн болоодүй. Жэшээнь, «Баян булаг», «Заря», «Вперед» ба бусад колхозууд тэжээл бэлэдхэлгын хүдэлмэридэ бэлэдхээдүй, нобшорһоор зандаа. Тэжээл бэлэдхэлэй бригаданиудынь хүсэд бүридхэгдөөгүй байна.

И. Полякова

Городой комсомолецуудай туһаламжа

ВЛКСМ-эй обкомой бюрогой тогтоолые бэелүүлэн, Улан-Удэ городой эмхи зургаануудай, организацинуудай комсомолецууд һаяхан воскресник эмхидхэжэ, Иволгын, Заиграйн ба Тарбагатайн аймагуудай колхозуудта набшаһата тэжээл бэлэдхэлгэдэнь туһалба. Тус воскресннгтэ хамта 260 комсомолецууд хабаадалсаа. Жэшээнь, Тарбагатайн аймагай «Гигант» колхоздо хамта 27 комсомолецууд ошоһон байна. Тэдэнэр нэгэ үдэрэй турша соо 80 центнер набшаһата тэжээл бэлэдхээ. Тиихэдэ, тэдэнэр уранһайханай 40 экземпляр номуудые суглуулжа, колхознигуудай улаан буланда тушаагаа. Туһаламжа хүргэһэнэйнь түлөө «Гигант» колхозой правлени ба партийна эхин организаци комсомолецуудта баясхалан хүргэһэн байна.

Иволгын аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхоздо 27 хүн ошожо, набшаһата тэжээл бэлэдхэлсээ. Нүхэр Дружининагай (Совминэй комсорг) хүтэлбэри доро 5 хүнһөө бүридэһэн бригада бусадһаа һайнаар хүдэлмэрилөө. Тус бригадынхид 25 бухал набшаһата тэжээл бэлэдхэһэн байна.

Энэ колхоздо хүдэлмэрилһэн 15 комсомолецуудһаа бүридэһэн нүгөөдэ бригада таряанай 7.5 гектар талмайн буртаг үбһэ сэбэрлээ.

Ингэжэ, городой комсомолецууд ба залуушуул колхозуудта халуун туһаламжа үзүүлжэ байна.

Ж. Цыренова.

Агаарай флодой Үдэрые һайндэрлэлгэ тухай

Агаарай флодой Үдэрые һайндэрлэлгэ, 1951 оной июлиин 1-дэ, воскресеньедэ, үглөөнэй 11 часта, Тушинска аэродром дээрэ болохо.

(ТАСС).

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Партийна эдэбхитэдэй суглаан

Сэлэнгын аймагай партийна эдэбхитэдэй суглаан һаяхан боложо, ВКП(б)-гэй обкомой V пленумэй дүнгүүдые зүбшэн хэлсээ. Тус асуудалаар ВКП(б)-гэй айкомой секретарь нүхэр Будаев элидхэл хэбэ.

Элидхэлшэ болбол пленумэй дүнгүүд тухай хэлэхэ зуураа, ниитын малда тэжээлэй бата бэхи база байгуулгын талаар зарим тэды хүдэлмэри хэгдэбэшье, дутагдалнууд ушөөл ехэ бии гэжэ тэмдэглээ. Энэ шухала хэмжээ-ябуулгаар ВКП(б)-гэй обкомой пленумэй элирүүлһэн дутагдалнууд манай аймагай олон колхозуудта бии гэжэ элидхэлшэ хэлэнэ.

Ниитын малажалда тэжээлэй бата бэхи база бэлэдхэхэ хэрэгтэ байһан дутагдалнууд тухай нүхэр Будаев иигэжэ хэлэнэ:

— Колхозуудай правленинүүд ба парторганизацинууд, МТС-үүдэй дирекцинүүд, аймгүйсэдкомой хүдөө ажахын таһаг тэжээлэй бата бэхи база байгуулха хэрэгтэ бүхы колхознигуудай, МТС-үүдэй хүдэлмэрилэгшэдэй, хүдөө ажахын мэргэжэлтэдэй хүсые хүсэд элсүүлнэгүй. Харин зарим хүтэлбэрилэгшэд үнгэрэгшэ жэлдэ хэһэн алдуунуудаа хараадаа абаагүй, ёһотой тобшолол хээгүй байна.

Сабшалангай газарые һайжаруулжа, ургасыень дээшэлүүлхэ талаар зарим колхозууд өөдтэй юумэ хээгүй. Сэлэнгын, Сүхын МТС-үүдэй харьяата ба бусад зарим колхозууд энэ жэлдэ тэжээлэй болон силосно культурануудые ехэ оройтуулжа тариһан байна.

Үбһэ хуряалгада бэлэдхэлгын хүдэлмэридэ байһан ехэ дутагдалнуудые партийна эдэбхитэдэй суглаан элирүүлээ. Трактурна, морин сенокосилкануудые ба хүдөө ажахын бусад машина, зэмсэгүүдые заһабарилга ехээр унжагайруулагдана. Колхозуудай ба аймгүйсэдкомой хүдөө ажахын таһагай зарим хүдэлмэрилэгшэд герасимовецуудай хүдэлөөе тоодоггүй, тэдэнэй түрүү дүй дүршэлые дэлгэрүүлдэггүй байна. Луговодууд-герасимовецуудай һайшаалтай үүсхэлнүүдые зарим колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд дэмжэдэггүй. Набшаһата тэжээл бэлэдхэхэ саг үни болобошье, олон колхозууд тэрэниие тон муугаар эмхидхэһэн дээрэһээ түсэбөө дүүргэнэгүй. Тэрэшэлэн профсоюзна, комсомольско организацинууд үүсхэл эдэбхи гаргажа, малай тэжээл бэлэдхэхэ хэрэгтэ колхозуудта туһалхын орондо, энэ шухала хэмжээ-ябуулгада хабаададаггүй байна.

Хүдөө нютагуудай ажалшадай дунда ниитэ-политическэ ба культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри һулаар ябуулагдана. Олон агитаторнууд юрэнхы ба политическэ бэлэдхэл багатай. Агитационно-ниитын хүдэлмэридэ хүдөөгэй интеллигенци үсөөнөөр хабаадуулагдана. 724 агитаторнуудай 62 процентнь эхин ба долоонжэлэй һургуулинуудые дүүргэнхэй. Миил 127 багшанар, медицинскэ хүдэлмэрилэгшэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд агитаторнуудаар томилогдонхой.

Партийна олон организацинууд, илангаяа Ленинэй, Маленковой, Молотовой нэрэмжэтэ колхозуудай парторганизацинууд коммунистнуудай һуралсалые болон агитаторнуудай инструктаж муугаар эмхидхээ. Агитаторнууд хэрэгтэй номуудаар, газетэнүүдээр хангагдадаггүй байна. Тэрэшэлэн социалистическэ мүрысөөн ёһо тэдыгээр хүтэлбэрилэгдэнэ. Хэблэл тараалга, илангаяа «Бурят-Монголой үнэн» ба аймагай газетэнүүдые захилга тон хангалтагүйгөөр эмхидхэгдэнхэй.

Элидхэл тушаа 15 хүн үгэ хэлээ. Сэлэнгын МТС-эй директор нүхэр Кузьмин иигэжэ хэлэбэ:

— Ниитын малажалда тэжээлэй бата бэхи база байгуулха асуудалые олон дахин хэлсэжэ, яһала һайн шиидхэбэринүүдые гарганабди. Зүгөөр, тэдэ шиидхэбэринүүд бэелүүлэгдэнэгүй. Энэ жэлдэ олон колхозуудта тэжээл бэлэдхэлэй бригаданууд байгуулагданхайшье һаа, өөдтэй юумэ хээгүй байна.

Нүхэд Бочкин, Гумпылов, Батов гэгшэд хүдөө нютагуудта ниитэ-политическэ хүдэлмэри ябуулха талаар бии байһан дутагдалнууд тухай хэлээ. ВКП(б)-гэй айкомой бюрогой ба аймсоведэй гүйсэдкомой гэшүүдһээ эхилээд, партийна, советскэ хүтэлбэрилхы олон хүдэлмэрилэгшэд болбол колхознигуудта, МТС-үүдэй хүдэлмэрилэгшэдтэ лекци болон элидхэлнүүдые тон үсөөн уншана, бурят-монгол хэлэн дээрэ бүришье уншанагүй гэжэ тэдэнэр хурсаар шүүмжэлээ.

Аймсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Нимаев үбһэ хуряалгын бэлэдхэлдэ байһан ехэ дутагдалнууд тухай хэлээд, тэдэ дутагдалнуудаа ойрын сагта усадхаха зорилгонуудые колхозуудай урда табяа.

Аймагай партийна эдэбхитэдэй суглаан хэлсэгдэһэн асуудалнуудаар таарамжатай шиидхэбэри баталан абаа.

Дутуунууд шүүмжэлэгдэбэ

Кяхтын аймагай партийна эдэбхитэдэй суглаан һаяхан болоо. Ниитын ашаг шэмэтэ малажалда тэжээлэй бата бэхи база байгуулалга тухай асуудалаар аймсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Большаков элидхэл хээ. Элидхэлшэ хадаа үбһэ хуряалгын кампанида аймагай олон колхозуудай хангалтагүйгөөр бэлэдхэһэн тухай онсо тэмдэглээ. Жэшээнь, Сталинай (Усть-Киран) ба Энгельсын нэрэмжэтэ колхозууд тэжээл бэлэдхэлгын бригадануудые ёһо тэдыгээр эмхидхэһэн байна. Тиимэһээнь тус бригаданууд мүртэй юумэ хэнэгүй. Тэрэшэлэн эдэ колхозуудта набшаһата тэжээл бэлэдхэлгэ ба силос даралга хангалтагүйгөөр ябуулагдана.

Энэ жэлдэ үбһэ сабшалга дээрэ тракторна агрегадууд үргэнөөр хэрэглэгдэхэ юм. Гэбэшье, Усть-Киранай сомоной Сталинай нэрэмжэтэ (түрүүлэгшэнь нүхэр Чебаков) ба «Красное знамя» (түрүүлэгшэнь нүхэр Лазарев) колхозуудта Кяхтын МТС-һээ тракторна сенокосилкануудые асархыень машинистнуудые эльгээгээгүй байна.

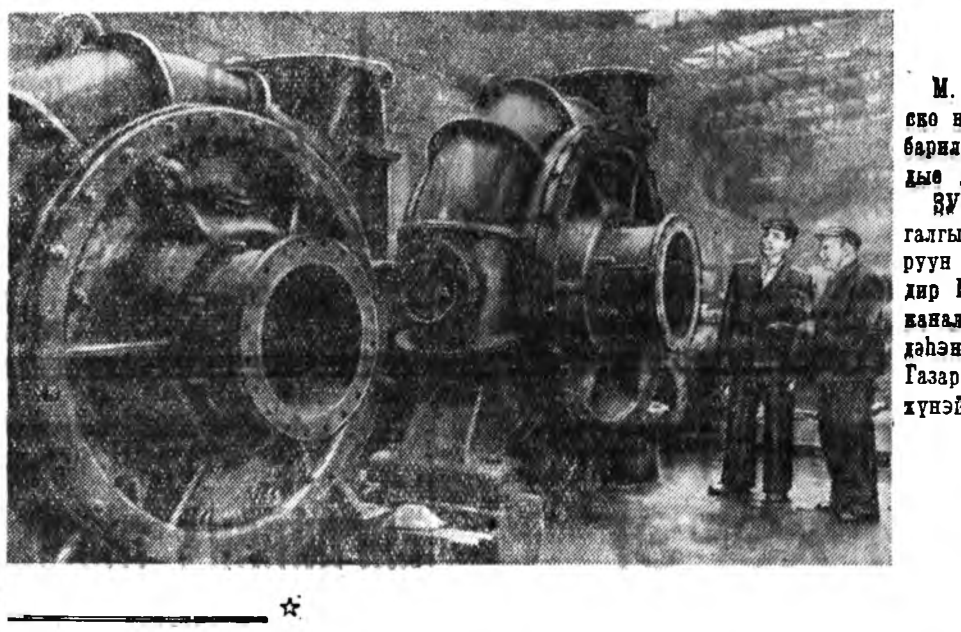
Аймагай партийна эдэбхитэдэй суглаанда хабаадагшад тэжээл бэлэдхэлэй бригадануудта культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри муугаар табигданхай гэжэ тэмдэглээ. Илангаяа лекци ба элидхэлнүүд уншагданагүй. Тэрэшэлэн тус бригадануудта хүдэлмэрилөөшэдтэ кино ба кино-журналнууд харуулагдадаггүй байна. Эдэ дутагдалнуудаа усадхахын тулада партийна организацинууд шухала хэмжээ абаха зэргэтэй гэжэ үгэ хэлэгшэд тэмдэглээ.

Пропагандистнуудай курса

Коммунистнуудые ба бүхы ажалшадые идейно-политическэ талаарнь хүмүүжүүлгэ хадаа коммунистическэ байгуулалтын шухала участок мүн. Тиимэһээ манай парти пропагандистнуудые бэлэдхэхэ хэрэгтэ ехэ анхарал хандуулна.

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой обкомой дэргэдэ пропагандистнуудые бэлэдхэхэ һарын курса эмхидхэгдэнхэй юм. Тус курсын заняти июнийн 25-һаа эхилээ. Энэ курсада городской ба хүдөөгэй 300-гаад пропагандистнууд һуралсана. Тэдэнэр һарын турша соо Маркс, Энгельс, Ленин, Сталинай гол гол зохёолнуудые шудалхаһаа гадна, политһургуули ба кружогуудта заняти үнгэргэхэ талаар тодорхой заабаринуудые абаха байна.

Мүн уласхоорондын ба Советскэ Союзай, арадай демократиин оронуудай байдал тухай лекцинүүд уншагдаха юм.

☆

М. И. Калининай нэрэмжэтэ М… ско насосно завод коммунизмын аг… барилганууда зорюулагдэһан … дые дүүргэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: механическэ … галгын цехын мастер П. П. Гаркин (… рууһ гарһаа), хабсаргагшадай б… дир В. В. Зайцев гэгшэд Волго-Дон… каналай барилгада эльгээхээр б… даһэн хүсэ ехатэ агрегат хараба … Газар малтадаг энэ машина 25 … хүнэй хэхэ хүдэлмэрине бүтээхэ …

ТАСС-ай фотохроника

☆☆

Коммунизмын агууехэ барилганууд

КРЫМСКЭ ТАЛАДА

Крымскэ үргэн ехэ тала болбол үрэжэл ехэтэй хүрьһэтэй юм, тэндэ ехэ дулаан байдаг. Тиимэһээ эрхим сортын шэниисэ, хлопок, фруктнуудые, һамарнуудые, виноград, тамхи, овощьнуудые болон бусад культурануудые тарихада ехэ таатай зохид юм. Гэбэшье, Крымдэ бороо тон багаар ородог. Шииг нойтоной дутамаг ябадал үндэр ба тогтууритай ургаса абалгые һаатуулдаг.

Советскэ засагай жэлнүүдэй туршада область дотор агротехническэ ба гидротехническэ ехэхэн хүдэлмэри хэгдээ. Революциин урда тээхи үетэй сасуулбал уһалагдадаг газарнуудай талмай дүрбэ лахин үргэдөө. Тэндэ насосно станцинуудтай артезианска скважинанууд баригданхай ба баригдажа байна, уһан хаалтанууд болон сөөрэмүүд байгуулагдана.

Крымые сэсэглигтэ сад болгохо ябадалда большевистскэ парти, советскэ правительство ба нүхэр Сталин өөрөө ехэхэн анхарал хандуулдаг. Сталинска анхарал оролдолгые бидэнэр алхам бүхэндөө мэдэржэ байдагбди. Машинно-тракторна ба модо тарилгын станцинууд тон шэнэ, хүсэ ехэтэй техникээр зэбсэглэгдэнхэй. Машинанууд гарай ажалые түрижэ, тэдэниие агротехникэтэй зохилдуулан хэрэглэхэдэ хүдөө ажахын продуктнуудай валова суглуулбариие дээшэлүүлхэ ябадалда туһална. Хэдэн арбаад мянган «Кавказска питомецууд» — лимонууд, апельсинүүд, мандаринууд болон субтропическа бусад культуранууд хойто хилэнүүдые дабан ерэжэ, Крымскэ газар дээрэ нютагжаа.

Каховско гидроэлектростанци, Урда-Украинска ба Хойто-Крымскэ каналнуудые байгуулха тухай правительствын тогтоол болбол Крымэй ажалшадые тон ехээр баярлуулаа. Энэ тогтоол областиин экономическа хүгжэлтэдэ толотомо шэнэ хуудаһа нээжэ үгэхэ байна. Хэдэн жэл үнгэрөөд байхада днепровскэ уһан нара ехэтэй талые элбэг ехээр ундалуулха юм.

Хойто-Крымскэ канал хадаа Крымэй 300 мянган гектар үрэжэлтэ газарнуудые Днепрэй уһаар уһалха юм. Талын районуудые уһаар хангаха проблемэ бүрин дүүрэнээр шиидхэгдэхэ байна. Уһалалга хадаа баян ургаса абаха ябадал хангаха. Областиин хүдөө ажахын бүхы һалбаринуудые хүгжөөхэ талаар үргэн ехэ перспективэнүүд нээгдэхэ. Талын районуудай колхозууд хүдөө ажахын шэнэ, үлэмжэ үнэтэй культурануудые ехэхэн хэмжээнэй талмайнууд дээрэ хүгжөөжэ шадаха байна. Крым хадаа хлопок уһалжа тарилтын шэнэ район болохо юм.

Колхозууд ба совхозууд садуудые ба виноградуудые ехэхэн хэмжээгээр таридаг болохо. Тэдээниие тарилгын талмай дайнай урда тээхи үетэй жэшэбэл ойрын жэлнүүдэй туршада хоёр дахин ехээр үргэдэхэ юм. Талын районууд болбол үндэр шанартай десертнэ, столовын архинуудые, советскэ шампанска, мүн натуральна виноградна шүүһэнүүдые үйлэдбэрилгын хүсэ ехэтэй база болохо юм.

Агууехэ Октябрьска социалистическэ революциин урда тээ эфирнэ тоһоной культуранууд Крымдэ оройдоо таригдадаггүй байгаа. Мүнөө үедэ эндэ эфирнэ тоһоной розонууд, лаванда, мускатна шалфей таригдана. Эдэ культурануудһаа абтаһан эфирнэ тоһонууд хадаа французска эфирнэ эрхим тоһонуудһаа үлэмжэ һайн байдаг, парфюмеридэ, медицинэдэ, эдеэ хоолой промышленностьда ба мүн бусад зүйлнүүдтэ үргэнөөр хэрэглэгдэдэг.

Уһалалга хадаа эфирнэ тоһоной культурануудые тарилгын талмайе үргэдхэхэ арга олгохоһоо гадна, розово герань, тубероза ба бусад үнэ ехэтэй, хоншуу һайхан үнэртэй ургамалнуудые тариха арга боломжо олгохо юм.

Областиин оролһото гол культура болохо крымскэ шэниисын ургасые дээшэлүүлхэ ябадалда уһалалга түйлай ехэ удхашанартай юм.

Олон жэлэй ба нэгэ жэлэй ногоонуудай, тэжээлэй бусад культурануудай ургаса хэды дахинаар дээшэлхэ байна. Ниитын малажал үнэтэй ба шэмэ ехэтэй тэжээлээр хангагдажа, малай ашаг шэмые нилээд ехээр дээшэлүүлхэ арга олгохо юм.

Хонин ажал хүгжөөхэ талаар аятай һайн перспективэнүүд нээгдэжэ байна. Мүнөө үедэ крымскэ колхозуудта каракульска, цигайска, нарин ноолһото эрхим үүлтэрэй хонид үсхэбэрилэгдэнэ. Тэжээлэй базын һайжарһанай ашаар областиин хонидой тоо толгой хэдэхэн жэлэй турша дотор дайнай урда тээхи хэмжээһээ нэгэ хахад дахинаар үлүү гараха юм.

Хойто-Крымскэ каналай барилгаха райондо мүнөө үедэ ехэхэн хүдэлмэри хэгдэжэ байна. «Укрводпроектын» геологууд, геодезистнүүд, топографууд, үрэмдэн малталгын мастернууд трассые шэнжэлжэ байна. Тэдэнэр хадаа крымскэ газар дээгүүр хэдэн арбаад километр үнгэрөөд ябана. Шэнжэлэгшэдые хаа хаанагүй эгээн хүндэтэ айлшад гэжэ угтана. Колхознигууд тэдэндэ али болохо туһаламжа хүргэнэ.

Һаяхан Джанкой городто барилгын-монтажна управлени байгуулагдаа. 1951 ондо барилгашад болбол хүдэлмэришэд ба мэргэжэлтэдэй байха хэдэн арбаад гэр байшангуудые, хамһабариин предприятинуудай корпусуудые, административна байшангуудые ба бусад барилгануудые дүүргээд, ашаглалгада үгэхэ юм. Барилгын адресаар материалнууд ба тухеэрэлгэнүүд үдэр бүри ерэжэ байна.

Барилгашадай коллектив агууехэ барилгада хүдэлмэрилхые һайн дураараа хүсэһэн хүнүүдһээ бүридхэгдэнхэй. Каналай барилгада хабаадахые хүсэгшэд Советскэ Союзай зүг зүбхис бүхэнһөө бэшэгүүдые эльгээжэл байдаг.

Крымэй ажалшан бүхэн агууехэ барилгада хабаадана. Хойто-Крымскэ каналай захилнуудые бэелүүлжэ байдаг предприятинуудай хүдэлмэришэд ба мэргэжэлтэд оролдосо ехэтэйгээр хүдэлмэрилнэ.

Научно-шэнжэлэлгын эмхи зургаануудай коллективүүд ба мэргэжэлтэд нютагай цемент, мраморай түхэлтэй известняк ба барилгын бусад материалнуудые ехэхэн хэмжээгээр үйлэдбэрилхэ арга боломжонуудые шэнжэлжэ байна.

Ороной научно-шэнжэлэлгын хуушанай эмхи зургаануудай нэгэн — Молотовой нэрэмжэтэ Никитскэ ботаническа садай коллектив Хойто-Крымскэ каналай зоно соохи колхозуудта ба совхозуудта ехэхэн туһаламжа хүргэнэ. Үргэн ехэ талануудта фруктово садууд шэнээр таригдажа байна.

Дендрологууд ба ботанигууд главна трассые, һалаа каналнууд, водохранилищинууд ба уһалагдаха газарнуудай хилэнүүдые зубшуулан тарилгада хэрэглэгдэхэ модонуудай породонуудые элдэб районуудай хүрьһэнэй-климатическа условинуудтай зохилдуулан илган оложо дүүргэв.

Уһалууриин зонодо оролһон колхозууд ба совхозууд Днепрэй уһа ашаглаха хэрэгтэ эдэбхитэйгээр бэлэдхэнэ. Тэдэнэр хүдөө ажахын шэнэ һалбаринуудые хүгжөөхэ түсэбүүдые зохёоно, бии байгаа урэ жэмэстэ, виноградна ба тутова питомнигуудые үргэдхэхэ ба шэнээр тариха, главна ба һалаа каналнуудые зубшуулан таригдаха модонуудай үрһэ бэлэдхэнэ.

Полинуудые ашаурэ сэхтэйгээр уһалха асуудалнууд туршалтын станцинуудта, колхозуудта ба совхозуудта шэнжэлэгдэжэ байна. Джанкойско, Азовско, Советскэ, Красно-Перекопско районуудай уһалагдадаг участогуудтай … зүүдай гэшүүд уһалалгын … мическа түйлай ехэ удхаша… байһые өөһэдынгөө дүй … дээрэһээ мэдэжэ абанхай, … ургасатай жэлнүүдтэ Джа… райондо уһалагдадаггүй … дээрэһээ гектар бүриин 8… нер шэниисэ, 7 центнер … хлопок-сырец, 120 центнер … тэр томат абтадаг байгаа, … дэ уһалагдадаг газарта тон … данги жэлнүүдтэ гектар … 35 центнер шэниисэ, 20 … хлопок-сырец, 350 центнер … абтадаг байна. Джанкойско … ной Крымконсервтрестын … таридаг совхозууд 1950 … уһалагдадаг газарнуудай … бүриһөө 430—450 центнер … абаа. Уһалагдадаг газар… олон жэлэй ба нэгэ жэлэй … нуудай, хартаабхын, фрукт… ба виноградай ургаса хэдэн … наар дээшэлдэг байна гэжэ … хозуудай, совхозуудай ба К… хүдөө ажахын научна эмхи … гаануудай дүй дүршэл харуул…

Үндэр ургасын мастернууд … тын ажахые саашадань хүг… гын асуудалнуудые шэнж… байна. Азовско районой Мо… вой нэрэмжэтэ колхозой … таридаг звеное хүтэлбэри… Анна Новосельцова энэ … уһалагдадаг туршалгын уч… бии болгоо. Тэрэ иигэжэ … лээ:

«Энэ участогай гектар бүр… 35—40 центнер хлопок … болохобди гэжэ би тоолоо… лагдадаггүй газар дээрэһээ … колхозой абадагта орходоо … хадаа 10 дахин ехэ болохо … на».

Нижнегорско районой «Н… строй» гэжэ хүдөө ажахын … лиин перспективнэ түсэбөөр … 1957 ондо (Хойто-Крымскэ … лай барилгын дүүрэхэ үедэ) … һото культурануудай тари… талмай 2300 гектар болохо. … Дунда жэшээгээр гектар бүри… 50—55 центнер ургаса хурья… байна.

Колхозой садуудай ба … граднигуудай талмай 5 дахин … үлүүгээр, тиихэдэ ургасань … хинаар дээшэлхэ. Гектар бүри… 80 центнер овощь абтадаг … һаа, 250 центнер абтадаг бол… Крымскэ розо тарилга үргэ… дэхэ юм. Тус розо уһалагда… гүй плантацинууд дээрэһээ 10… центнер хуряагдадаг байгаа … 70—80 центнер хуряагдадаг бол… хо байна.

Мүнөө артель олошорж… малаа өөрын тэжээлээр … гана. Колхоз болбол … жэлнүүдтэ ногоон тэжээл … дахин, тэжээлэй корнеплод… 20 дахин ехээр абадаг бол… Һаамхай үнеэн бүриһөө … 1100—1300 литр һаагдадаг … гаа һаа, 3500—4000 литр һаа… хэ юм.

Каховско гидроэлектроста… энерги болбол Крымэй талын … хозуудта ба совхозуудта … хүдэлмэринүүдые электри… цилгые хангаха байна. Эле… комбайнууд, электротрактор… ба бусад машинанууд хүд… рилдэг болохо. Электре… малажалай фермэнүүд хүдар… водагаар татагдажа, ажалай … процессүүдые механизацилха … боломжо үгэхэ юм.

Областиин партийна ба сове… организацинууд каналай бари… шадта бүхы хэмжээгээр туһал… Барилгашадые дэмжэхын … областиин доторой резервнүүд … сүүлэгдэнэ.

Крымэй хүдэлмэришэд, … хаагшад, инженерно-техни… хүдэлмэрилэгшэд областной … тийна организациин хүтэлбэ… ажаллана. Коммунизмын аг… барилгые—Хойто-Крымскэ … лые амжалтатайгаар дүүргэ… рэгтэ бүхы хүсэ шадалаа … хэ байна.

Н. Титов, ВКП(б)-гэй Кры… обкомой секре…

АЙМАГАЙ ГАЗЕТЭНҮҮДЭЙ ХУУДАҺАНУУДҺАА

ПАРТОРГАНИЗАЦИНУУДАЙ ШУХАЛА ЗОРИЛГОНУУД

Кяхтын аймагай **«Знамя Ленина»** газетэ июнийн 21-нэй номерто «Колхозуудай парторганизацинуудай шухала зорилго» гэһэн түрүү бэшэг толилоо. Энэ түрүү бэшэг соонь колхозуудай ниитын малда тэжээл элбэгээр бэлэдхэхэ талаар партийна организацинуудай урда шухала зорилгонууд табигдана.

Үбһэ хуряалгын кампаниие түгэс бэлэдхэлтэйгээр угтажа, амжалтатайгаар үнгэргэлгэдэ парторганизациин гүйсэдхэхэ үүргые тодорхойлон газетэ иигэжэ бэшэнэ:

«Хүдөө ажахын ямаршье кампаниин амжалта колхознигуудай дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэриин зүбөөр табигдаһанһаа дулдыдадаг. Тэжээл бэлэдхэлэй түсэбые дүүргэлгэдэ колхозойнгоо бүхы хүсые элсүүлгэ хадаа ниитэ-политическэ хүдэлмэриин гол зорилго болоно. Колхозууд, бригаданууд, машинистнууд, хажууршад ба һуришэдэй дунда социалистическэ мүрысөө үргэнөөр эмхидхэлгэ хадаа табигдаһан зорилгые шиидхэлгын эгээл зүб метод мүн».

Колхознигуудай дунда ябуулагдаха ниитэ-политическэ хүдэлмэри имагта мүрысөө эмхидхэлгээр хизаарлагдаха ёһогүй гэжэ саашань заагдана. Парторганизацинууд культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэриие һайнаар табиха уялгатай.

Колхознигуудые газетэ, журналнуудаар саг үргэлжэ хангаха, полевой стануудта радиоприемник тодхохо, ханын газетэ, «дайшалхы хуудаһа» саг соонь гаргажа байха ба агитаторнуудай хүдэлмэриие эрид һайжаруулха шухала.

Мүнөө Калининай нэрэмжэтэ колхозой тэжээл бэлэдхэлэй бригада (бригадирынь нүхэр Тугутов) Ботый гэжэ газарта үбһэ сабшажа эхилээ. Энэ хадаа тус колхозой парторганизациин өөрынгөө үүргые бодотоор бэелүүлжэ байһанай гэршэ болоно.

ХАРГЫ ЗАҺАБАРИЛГА

БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй тогтоолоор июнийн 10-һаа июлийн 10 хүрэтэр республика доторнай харгы заһабарилгын һара үнгэргэгдэжэ байна. Яруунын аймагай **«Сталинец»** газетэ июнийн 21-нэй номерто «Харгын хүдэлмэринүүдэй һарые эмхитэйгээр үнгэргэхэ» гэһэн гаршагтай статья толилбо.

Статья соо аймаг дотор харгы заһабарилгын бүхы дээрээ муу бэшээр ябуулагдажа байһан тухай иигэжэ хэлэгдэнэ:

«Аймагай олонхи колхозууд харгын хүдэлмэридэ хүнүүдые, машина ба мори унаа гаргахаһаа гадна воскреснигүүдые эмхидхэнэ. Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Сультимов) июнийн 15-да харгы заһабарилха даалгабаряа 74 процент, «Улаан-Яруна» колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Цыдыпов) 73 процент дүүргээ. Тэрэшэлэн Ворошиловай, Сталинай, Молотовой нэрэмжэтэ колхозууд харгы заһабарилга дээрэ амжалтатайгаар хүдэлмэрилжэ байна».

Тиихэдэ, аймагай зарим колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд харгы заһабарилгые хойшо татана. Тэдэнэй тоодо «Улаан Туяа», «Путь социализма», Калининай нэрэмжэтэ колхозууд оролсоно.

АЙМАГ ХООРОНДЫН ВЫСТАВКЭ ҮНГЭРГЭГДЭХЭНЬ

Мухаршэбэрэй аймагай **«За большевистские темпы»** газетэ июнийн 24-нэй номерто племенной моридой аймаг хоорондын выставкэ үнгэргэхэ тухай аймагай хүдөө ажахын таһагай зоотехник Бимбаевай статья толилоо.

Июлиин 1-дэ болохо энэ выставкэдэ Мухаршэбэрэй, Тарбагатайн ба Бичурын аймагуудай түрүү КТФ-нүүд ба эрхим моришод өөһэдынгөө амжалтануудые харуулха байна. Тус выставкэдэ гансахан Мухаршэбэрэй аймагһаа племенной 100 толгой морид асарагдахань. Тэдэнэй 34-ниинь хатарша моридой һорёондо хабаадалсаха юм. БМАССР-эй Министрнүүдэй Совет колхозуудые шагнаха 2000 түхэригэй 1-дэхи 2 шан, 1000 түхэригэй 2-дохи 2 шан, түрүү моришодые шагнаха 300 түхэригэй 1-дэхи 10 шан, 200 түхэригэй 2-дохи 12 шан, 150 түхэригэй 3-дахи 15 шан тогтоонхой.

«УЛААН ҮШӨӨТЭ» КОЛХОЗОЙ ХХ ЖЭЛЭЙ ОЙ

Зэдын аймагай **«Стахановец»** газетэ июнийн 19-дэ «Мүнөөдэр «Улаан-Үшөөтэ» колхоз ХХ жэлэйнгээ ойе тэмдэглэжэ байна» гэһэн полоса толилоо.

Тус полоса дотор «Улаан Үшөөтэ» колхозой 20 жэлэй хүгжэлтэ тодоор харуулагдана. Правлениин түрүүлэгшэ нүхэр Галсановай «Колхозно байгуулалтын хүсэн» гэһэн статья соо иигэжэ бэшэгдэнэ:

«Манай колхоз 1931 ондо байгуулагдаа һэн. Үнгэрһэн 20 жэл соо коллективнэ ажахые хүгжөөхэ талаар тон ехэ амжалта түйлагдаа. Колхознай эмхидхэгдэхэлээ 1500 толгой малтай байгаа һаа мүнөө 9770 толгой малтай болоо. Гадна, гахайн, шубуунай ба ангай фермэнүүд байгуулагданхай. 1931 ондо артельнай 40 гектар тарилгатай байгаа. Мүнөө бидэнэр 970 гектарта оролһото культурануудай тарилга хэнэбди».

МОДО УРАДХУУЛГА

Коммунист Бадаевай хүтэлбэрилдэг бригадада

[...]о урадхуулгын Курбын [...]вай хоёрдохи дистанциин [...]й гэжэ газарта коммунист [...]жап Бадаевай хүтэлбэрил- [...]ригада модо урадхуулгын [...]нһээ хойшо хүдэлмэрилнэ. [...]ригада 16 хүнһөө бүридэнхэй. [...]р Зэдын аймагай «Улаан- [...]эй» гэжэ колхозһоо сезон- [...]элмэридэ ерэһэн байна. [...]ригадын нэгэшье гэшүүн мо- [...]адхуулгада энээнэй урда тээ [...]үй юм.

[...]гэбэшье, тус бригадын гэ- [...]коммунистнууд нүхэд Ч. Ба- [...]М. Тараев хоёрой хүтэлбэри [...]модо урадхуулгын орёо онь- [...]никэтэй богонихон саг соо [...] танилсаһан байна. Мүнөө [...]дын гэшүүд барандаа үдэ- [...]е нормо үлүүлэн дүүргэжэ, [...]тельствын тогтооһон шэнэ [...]ын ёһоор үдэрэй 50—60 тү- [...]салин абана.

[...]а, тус бригадын гэшүүдэй [...] агитационно-ойлгуулламжын [...]эрие дурсагдаһан хоёр [...]нистнууд үдэр бүри эрхилнэ. [...]һээ, модо урадхуулагша [...] модо бэлэдхэлэй ба урад- [...]н ажахын-политическэ уд- [...]артай танилсаад, энэ хүдэлмэрие шадаал һаа богонихон болзор соо дүүргэхые оролдон, үндэр бүтээсэтэйгээр ажаллана.

Тус бригада модо урадхуулгын эгээн түбэгтэй—хада уулатай, иишэ тиишээ урдаһан һалаануудтай участогта ажаллана. Тиигэбэшье, модо урадхуулгые түхэрээн сүүдхэ соо ябуулжа, үдэртөө 2—2,5 нормо дүүргэнэ. Тээ мэндэ Курба голой ехээр үерлэжэ, урдажа ябаһан модонуудые һабаһаань иишэ тиишэнь хаяжа эхилхэдэнь, нүхэр Бадаевай бригада шадамар бэрхэ ажалаараа монсогоршье модо гээнгүйгөөр саашадань урадхуулаа һэн.

Теэд, уданшьегүй, Курба голой уһанай ехээр татажа, бага болоходонь бригадын гэшүүд мүн лэ шэн зоригтойгоор ажаллан, энэ хүдэлмэрие урда мэтэ үндэр темптэйгээр ябуулжа байна. Модо уһанда табиха хүдэлмэрие шангадхахаһаа гадна, 7 мянган кубометр модо хэдэхэн үдэр соо пикедэйнгээ территори дээгүүр саашань урадхуулһан байха юм. Мүнөө энэ темпээ зааханшье һуладхангүйгөөр үргэлжэлүүлжэ байна.

Н. Дабаин.

Пикетчигүүдэй ажалые зүбөөр эмхидхэхэ

[...] модо урадхуулагшадһаа бу- [...]н Дээдэ-Үдын үйлэдбэриин- [...]огическа участогай коллек- [...]одо урадхуулга дээрэ эгээн [...]салгатай хүдэлмэри дүүргэ- [...]м. Тэдэнэр модо урадхуулха- [...]адна, булан тохойгоор үлэһэн [...]ууды эхинһээнь абаад, [...]нь хүрэтэр сэбэрлэхэ ёһотой [...].

[...]д, эдэ модо урадхуулаг- [...]юниин 10 хүрэтэр 52 кило- [...] модо урадхуулха графиг- [...]һан аад, миил 15 километр- [...]дхуулжа, графигһаа 21 сүүд- [...]эгдээд ябана. Иимэ байдал [...]эрэһээ болооб гэхэдэ, нэн [...]дэ, пикетчигүүдэй ажалай [...] эмхидхэгдээгүй дээрэһээ [...].

[...]ээлхэдэ, дистанцинуудай [...]нууд нүхэд Леонтьев, Та- [...] хоёрой пикетчигүүдэй хү- [...]рие зүбөөр эмхидхээгүй, [...]лой хабарай үерые дүүрэнээр [...]агүй дээрэһээнь модо урад- [...] участогууд дээрээ таһал- [...] оруулагдаһан байна. Тус [...]цинуудай хүтэлбэрилэгшэд [...]үдэй хүдэлмэриин хойноһоо [...]та шалгалта хэдэггүй байгаа. [...]ее гол горхонуудай уһан [...]боложо, модо урадхуулгада [...]э һаад хэжэ байһаниинь мэ- [...]. Гол горхонуудта табигда- [...]одонуудые сүүдхэ соо 4—5 [...]етртэ урадхуулха ёһотой [...]шье, Зүүн-Хорой гэжэ горхон [...] модо урадхуулдаг нүхэд [...]ьев болон Татауров гэгшэдэй [...]бэрилдэг бригаданууд аяар 3 сүүдхэ соо миил 1 километртэ урадхуулна.

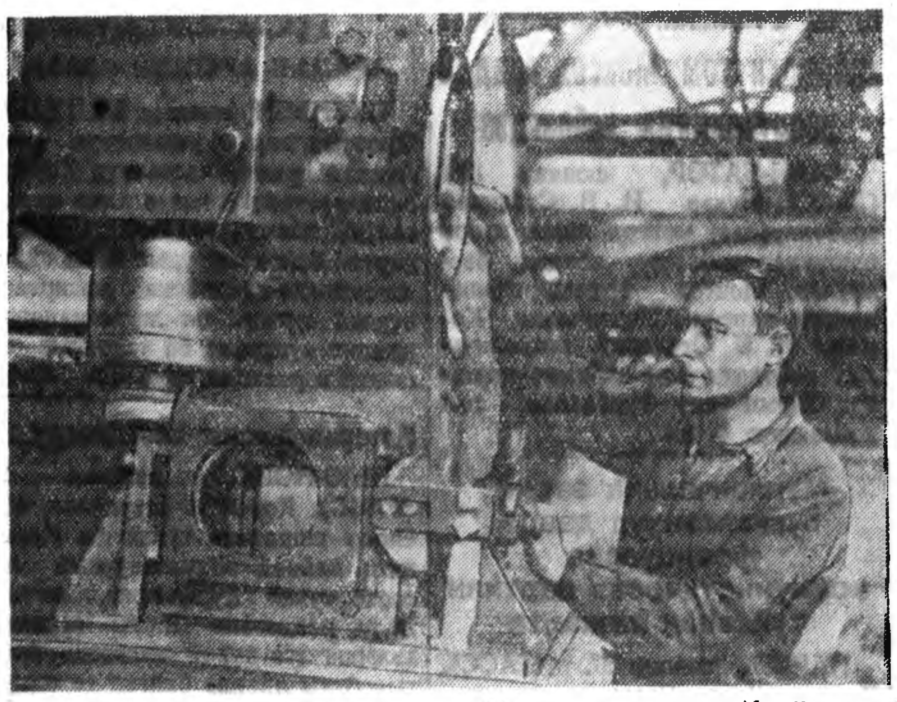
Модо урадхуулга дээрэ комплексно-пикетнэ методээр ажал хүдэлмэри эмхидхэхэ ябадалые нүхэд Леонтьев, Татауров хоёрой тоодоггүй ба даалгабарита тушаалдаа харюусалга багатайгаар хандадаг дээрэһээ энэ участок мүнөө гүнзэгы таһалдалда орошоо.

Пикетчигүүдэй ажалые зүбөөр эмхидхэхэһээ байтагай, тус участогай хүтэлбэрилэгшэд нүхэд Морозов, Какаулин, Леонтьев болон Татауров гэгшэд хүдэлмэришэдэйнгөө дунда политико-хүмүүжүүлгын хүдэлмэри оройдоошье ябуулнагүй. Модо урадхуулха навигациин эхилһэнһээ хойшо эдэнэр нэгэшье лекци ба элидхэл хээгүй. Мүн социалистическэ мүрысөөн эндэ ёһо тэдыгээр эмхидхэгдэнхэй.

Социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлжэ, тэрээндэ түрүүлэгшэдые али болохоор урмашуулһан газарта ажалай үндэр бүтээсэ түйлагдадаг, мүн стахановецууд олошордог. Жэшээнь, модо урадхуулгын Дээдэ-Үдын участогта хүдэлмэрилдэг мастер нүхэр Кочеровой бригадынхид үдэрэйнгөө даалгабарие 135 процент хүрэтэр хододоо дүүргэнэ. Игэжэ хүдэлмэрилдэг бригаданууд тус участогта олон.

Гээгдэжэ ябаһан участогууд болон бригаданудай хүтэлбэрилэгшэд түрүүшүүлэй дүй дүршэлые халан абаха уялгатай.

А. Афанасьев.

ПВЗ-гай вагонно-механическа цехын фрезеровщик нүхэр М. А. Чернышев энэ заводто үнинэй хүдэлмэрилнэ. Тэрэ хадаа үнгэрэгшэ табан һара соо жэл хахадай нормо дүүргээ. Мүнөө түмэрзамайхидай һайндэрэй хүндэлэлдэ стахановска вахтада жагсаад, үдэртөө 3,5 нормо дүүргэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нүхэр Чернышев ажаллажа байна.

В. Муллерай фото.

Үбһэ хуряалгын үедэ нүүдэл наймаа үргэнөөр эмхидхэхэ

БМАССР-эй Министрнүүдэй Совет болбол үбһэ хуряалгын үедэ нүүдэл наймаа үргэн ассортиментын эд товарнуудтайгаар, эдеэ хоолой зүйлнүүдтэйгээр эрхилхые Бурмонкоопсоюзай системын организацинуудые бүри майн һүүлээр уялгалһан байгаа. Тус тогтоолые дүүргэхын түлөө потребкооперациин системын организац тусхай хэмжээ-ябуулгануудые хараалаа.

Хүдөө нютагуудта шухала хэрэгтэй промышленна эд товарнууд ба эдеэ хоолой зүйлнүүд элбэг ехээр эльгээгдээ. Жэшээнь, 6700 хажуур, 6950 алха, 6950 дүшэ, 17000 лабаадха, 6000 түмэр аса, 450 мянган түхэригэй тоног (хомуудууд, аргамжанууд гэхэ мэтэ), дүшөөд тонно түрхилгын тоһон сельпонуудта абаашагдаад, худалдагдажа байна.

Республикын правительствын тогтоолые дүүргэхын тула олонхи аймпотребсоюзууд эмхидхэлэй бага бэшэ хүдэлмэри хээ. Вичурын аймагай колхозуудай сабшалан дээрэ үбһэ хуряалгада ябагшадта зорюулагдан 46 мянга шахуу түхэригэй эд товар худалдагдаха юм. Тэрэ тоодо: 116 пар керзовэ сабхи, 120 пар иишэг гуталнууд, арһан бээлэйнүүд, һайн шанартай будуун, загаһан, керосин, тамхин, папирос гэхэ мэтэнүүд орһолсоно. Энэ аймпотребсоюзай сельпонууд нүүдэл худалдаа наймаагай олон точконуудые нээхээр бэлэн болоод байна.

Мүнөө тус аймагай луговодуудта 108 пар резиновэ сабхинууд худалдагдаа. Тиихэдэ, Кударын, Зэдын, Ториин, Кабанскын ба бусад аймпотребсоюзуудай зарим сельпонууд үбһэ хуряалгын үедэ нүүдэл худалдаа наймаа эрхилхэ талаар нилээд ехэ бэлэдхэл хээд, мүнөө энэ шухала хүдэлмэрие муу бэшээр ябуулжа байна. Тус аймагуудай сельпонууд хажуур, алха, дүшэ, лабаадха гэхэ мэтэнүүдэ бултыень шахуу худалдаа.

Тиибэ ябабашье, энэ хүдэлмэридэ хангалтагүй бэлэдхэл хэжэ байһан гэхэ гү, али нүүдэл худалдаа наймаае таһалдуулхын түйлда хүргэһэн сельпонууд олон. Жэшээлхэдэ, Прибайкальска аймагай Первомайска сельпогой түрүүлэгшэ нүхэр Бурдуковский аймагай колхозуудай сабшалан центрнүүдһээ холо бэшэ юм гэжэ шалтаад, нүүдэл худалдаа наймаае таһалдуулжа байна.

Аймпотребсоюзуудай ба сельпонуудай түрүүлэгшэнэр үбһэ хуряалгын үедэ нүүдэл наймаа эрхилхээр хараалһан хэмжээ-ябуулгануудайнгаа хэрзэргээр дүүргэгдэжэ байһаниие дахин дахин шалгажа үзөөд, элирүүлэгдэһэн дутагдалнуудые дары усадхаха үүргэтэй.

Д. Данилов.

Мүрысөөндэ түрүүлһэн цехүүд

Хориин аймагай промкомбинадай цехүүдэй коллективүүдэй дунда социалистическэ мүрысөөн ажахын жэлэй түрүүшын үдэрһөө хойшо үргэнөөр дэлгэрэнхэй. Тус мүрысөөндэ слесарна ба кузнечнэ цехүүдэй коллективүүд һараһаа һарада түрүү һуури эзэлнэ. Эдэ цехүүд һара бүриингөө даалгабаринуудые 150—200 процент дүүргэдэг юм.

Тус цехүүдтэ стахановецууд олон. Нүхэр В. Кауров болон бусад үдэрэйнгөө даалгабарие 200 процент дүүргэнэ. Мүн түмэршэ дархан нүхэр В. Тыкшеев нормоёо 150 процент хүрэтэр дүүргэдэг байна.

Б. Шаралдаев.

ГАДААДЫН ХЭРЭГҮҮДЭЙ МИНИСТЕРСТВОДЭ

Июниин 27-до, СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министрын Орлогшо А. А. Громыко США-гай посол господин Кэркын гуйһан ёһоор, тэрээнтэй уулзаба.

Посол Кэрк хадаа Корейскэ асуудалда хамааран, июниин 23-да ООН-дохи Советскэ Союзай түлөөлэгшэ Я. Малигай хэлэһэн үгын түгэсхэлэй хуби тушаа тайлбари абахые хүсэжэ, А. А. Громыкодо хандаһан байна.

А. А. Громыко табиһан асуудалнуудаарнь зохихо тайлбарилтануудые господин Кэркдэ үгөө.

Ажалшадай бэшэгүүдһээ

Трактористнуудта ёһотой анхарал хандуулха

Хэжэнгын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ томодхогдоһон колхозой хүтэлбэрилэгшэд трактористнуудай ажалые зүбөөр эмхидхэжэ шадаагүй. Тус колхоздо гурбан тракторна бригада үгтэнхэй. Теэд, хабарай тарилгын үнгэрһэнһөө хойшо, эдэ бригаданууд хүдэлмэрилхөө болишонхой, зунай пар хахалалга эхилээдүй.

Колхозой правлени ба партийна организаци трактористнуудай материальна ба культурна условиие һайжаруулха хэрэгтэ зохихо анхаралаа хандуулнагүй. Тракторна вагончигууд соонь ёһотой эмхи гурим байгуулагдаагүй, үнгэрхэдөө лампашье үгы юм. Трактористнуудые һайн эдеэ хоолоор хүсэд хангаха тушаа хэншье һаналаа табинагүй.

Партийна ба комсомольско организацинууд трактористнуудай дунда ниитэ-политическэ ба культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри муугаар ябуулна. Трактористнуудта нэгэшье лекци, элидхэл уншагдаагүй, түрүүшүүлэй дүй дүршэлые халан абалсаха хөөрэлдөөн үнгэргэгдэдэггүй юм. Тракторна вагончигуудта шэнэ газетэ ба журналнууд, номууд асаргаданагүй. Мүн ханын газетэ, «дайшалхы хуудаһанууд» гаргагданагүй.

Тэрээнһээ гадна, колхозой правлени механизаторска кадрнуудые бэлэдхэлгэдэ хайша хэрэгээр хандана. Трактористнуудай курсада 8 хүн ошохо ёһотой байһан аад, оройдоо ганса хүн эльгээгдээ. Колхозой правлени тракторист Ц. Батоцыреновые самоходно-комбайнай комбайнернуудай һарын курсада эльгээгээд, тэрэнэй орондо нүхэр Халзановые трактористаар табиха гэһэн байгаа. Теэд правлени мүнөө хүрэтэр энэ тогтоолоо дүүргээгүй, Халзанов ондоо хүдэлмэридэ ажаллаһаар. Энэ ушар дээрэһээ тракторынь 5—6 хоногто юушье хэнгүй байгаа. Мүн прицепщигүүд ходо-доо ондоо хүнүүдээр һэлгэгдэнэ.

Саашадаа иимэ байдалые тэсэхын аргагүй. Тус колхозой хүтэлбэрилэгшэд һаяын үдэрнүүдтэ зохихо хэмжээ абаха зэргэтэй.

Ц. Галанов.

Колхознигуудай культурна эрилтэ хангагданагүй

Ториин аймагай Дээдэ-Бургалтайн сомоной «Улаан-Бургалтай» гэжэ томодхогдоһон колхозой хүтэлбэрилэгшэд колхознигуудай культурна эрилтые хангаха хэрэгтэ зохихо анхарал хандуулнагүй. Колхозой радиоузел зогсошонхой. Колхозой клубые ба радиоузелые даагшаар нүхэр Гинеев хүдэлмэрилөө болодог, теэд радиодамжуулга эмхидхэхын орондо архидаад лэ ябадаг байна.

Мүн тус колхозой Гэдэн гэжэ тосхондо хэдэн гүүртэ мал байдаг юм. Теэд гүүртэнүүдэй малшадай дунда ниитэ-политическэ ба культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри ябуулагданагүй.

Эдэ бүхы дутагдалнуудые сомоной Соведэй түрүүлэгшэ нүхэр Банзаракцаев, колхозой правлени ба партийна организаци (секретариинь нүхэр Жапов) мэдэжэ байбашье зохихо хэмжээ абанагүй.

Тобшо сигналнууд

Мухаршэбэрэй аймагай «Улаан-Шулуута» гэжэ томодхогдоһон колхозой ажалшад почто хожомдожо абана. Эндэ газетэ, журналнуудые захигшадтань үни удаан саг соо хүргэгдэдэггүй ушарнууд гарана. Жэшээлхэдэ, газетэ захигша Даба Цылкоев һүүлшын хоёр һара соо захиһан газетынгээ нэгэшье экземпляр абаадүй байһаар.

Д. Лопилов.

* * *

Хонхолойн сельпогой (Мухаршэбэр) дэргэдэхи пекарни муу шанартай хилээмэ барина. Энээн тушаа сельскэ Соведэй тогтоолнуудай хэдэн дахин гараһан байбашье һаань, сельпогой түрүүлэгшэ нүхэр Ерофеев хэмжээ абанагүй. Гадна, Ерофеев хүдэлмэреэ һайжаруулхаһаа байха пекарниингаа ганса мориие бүхэли үдэр соо өөрынгөө үмсын хэрэгсэлдэ ашаглана.

А. Жамсаранов.

* * *

Хэжэнгын аймагай, Чесаные сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхозой клуб эмхи гуримгүй байһаар. Клубайнь гэр заһабарилагданагүй, сонхонь шэлгүй, гэр соонь лозунг, плакадууд, хүнэй һууха стул, скамейкэнүүдшье байхагүй.

Б. Доржиев.

Наукын туйлалтануудые хүдөө ажахыда нэбтэрүүлхэ

ПАРТА ҮТЭГЖҮҮЛГЭ ЕХЭЭР ҮГЭХЭ

[...]арай шэнииса ба хара таряан [...]эй орооһо таряанай баланс- [...]хала һуури эзэлдэг байна. [...]й зарим районуудта тарил- [...]бүхы талмайн 40 процент хү- [...]ндэ намарай культуранууд [...]адаг.

[...]арай культурануудһаа үндэр [...]а абахадаа, имагтал парые [...] соонь, һайн шанартайгаар [...] бэшэ, харин үшөө тэрэ- [...]римээр үтэгжүүлхэ хэрэгтэй [...]нь түрүү колхозуудай дүр- [...]аруулна. Хара хүрьһэгүй зо- [...]та органическа ба минеральна үтэгжүүлгэнүүдэй удхаша- [...]лангаһа ехэ байна. Һайнаар [...]үлэгдэһэн парнууд гансахан [...]арай культурануудай бэшэ, [...] удаа тээнь хэглэхэ тарил- [...]ай үндэр ургаса үгэдэг.

[...]иалистическэ Ажалай Герой, [...]-эй Верховно Соведэй депу- [...]С. К. Коротков түрүүлэгшэтэй [...]ска АССР-эй Вурнарска [...]ей Сталинай нэрэмжэтэ кол- [...]50 ондо парайнгаа бүхы тал- [...]а бүридэ 45 тонно хэмжээ- [...]г шэбхээр үтэгжүүлһэн бай- [...]Үтэгжүүлэгдэһэн пар дээрэ [...]һан намарай культуранууд- [...]э колхоз жэлһээ жэлдэ [...]риһөө 25—30 ба дээшэ цент- [...]ргаса абадаг юм. 1950 ондо [...] жэлэй ногоонуудай ургаса [...] бүриһөө 50 центнер абтаа. [...]эргшэ жэлдэ Горьковско областиин Городецкэ районой Тимирязевай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ Социалистическэ Ажалай Герой, СССР-эй Верховно Соведэй депутат И. А. Емельянов хабарай хүрьһэндэ 14 мянган тонноһоо дээшэ торф оруулгые хангаһан байгаа. Тус колхоз гансахан намарай бэшэ, мүн хабарай культурануудай тогтууритай ба үндэр ургаса хуряадаг. 1950 ондо энэ колхоз га бүриһөө дунда зэргээр 22 центнер орооһото культурануудай ургаса абаа.

Парнуудта органическа үтэгжүүлгэнүүдтэй хамта, мүн минеральна үтэгжүүлгэнүүд оруулагдадаг юм. Эдэ үтэгжүүлгэнүүдые хамтаруулан хэрэглэхэдэ ургаса илангаяа ехээр дээшэлдэг байна. Калининска областиин Новоторжско районда суглиниста, ехэ эһэнги хүрьһэтэй газарай парта наг шэбхэ ба минеральна үтэгжүүлгэнүүдые оруулаад байхадаа, (гектар бүриһөө центнерээр) иимэ ургаса абтаһан байна гэбэл: үтэгжүүлгэгүйгөөр — 13,3, га бүридэ 20 тонно хэмжээтэй наг шэбхэ оруулаад байхадаа — 19,8, га бүридэ 20 тонно наг шэбхэ, 3 центнер суперфосфат, 1,5 центнер хлористо калий оруулаад, га бүридэ 0,6 центнер хэмжээнэй аммиачна селитрээр хабарай нэмэлтэ тэжээл үгэһэн байхадаа га бүриһөө —29,7 центнер ургаса абтаһан байна.

Новгородско областиин Батецкэ районой «Коммунар» колхоз наг шэбхэтэй хамта 3 центнер фосфоритна гурил хүрьһэндэ оруулаад, га бүриһөө 7,6 центнер намарай шэнииисын нэмэлтэ ургаса хуряаһан байха юм. Смоленскэ областиин Красненска районой Кировэй нэрэмжэтэ колхоз мүн лэ иимэнүүд үтэгжүүлгэнүүдые оруулаад байхадаа га бүриһөө 6,7 центнер нэмэлтэ ургаса хуряаһан байна.

Хара хүрьһэтэй бэшэ зононуудта, хара пар 15—18 сантиметр гүнзэгыгөөр хахалхын урда тээ парнуудта наг шэбхэ оруулха ёһотой. Хэрбээ парые эртэ хахалхадаа тэрээндэ наг шэбхэ оруулаагүй байгаа һаа, парнуудые дахяад хахалхадаа оруулдаг байна. Пар дээрэ таригдадаг культурануудта наг шэбхэ оруулгые намарай пар хахалхадаа гү, али тэрэниие хабартаа дахяад хахалхадаа үнгэргэхэ ёһотой. Тэрэшэлэн пар дээрэ таригдадаг культурануудые хуряаһанайнгаашье удаа хүрьһэндэ наг шэбхэ оруулжа болоно. Эдэ культурануудые намарай тарилга хэхэһээ 2—3 недели урид хуряаха ёһотой.

Хара хүрьһэтэй бэшэ зононуудта сэбэр парай гектар бүридэ 20—30 тонноһоо бага бэшэ торф гү, али компост оруулха хэрэгтэй юм. Тиихэдээ үтэгжүүлгэнүүдээ полинууд дээгүүр жэгдэхэнээр тараагаад, удаань тэрэ дары хахалха шухала.

Эльһэтэй газарай хүрьһэнүүдтэ, ой шадарай боро газарнуудта, мүн щелочнэ хара хүрьһэндэ пар хахалхын гү, али дахяад хахалхынгаа урда тээ га бүридэ 3—4 центнер фосфоритна гурил хэрэглэхэ шухала.

Тэрэшэлэн парта га бүриин 0,5—1.0 центнер калийна үтэгжүүлгэнүүдые оруулха хэрэгтэй. Түрүүшын ээлжээндэ эдэ үтэгжүүлгэнүүд хүнгэн хүрьһэтэй газарта хэрэглэгдэхэ байна. Эһэнги хүрьһэнүүдтэ известко оруулха шухала. Смоленскэ областиин Починковско районой Сталинай нэрэмжэтэ колхоз парта га бүриин 4 тонно известко оруулһанай удаа, гектар бүриһөө 17 центнер хабарай хара таряанай ургаса хуряагаа. Тиихэдэ, известко оруулагдаагүй участок дээрэһээнь га бүриин 13 центнер ургаса абтаһан байха юм.

Известко имагтал тусгаар зорюулагдаһан культуранудай бэшэ, мүн севооборотой удаалахи культуранудай ургасые дээшэлүүлдэг. Тиин, Смоленскэ областиин туршалгын станциин мэдээнүүдэй ёһоор, известкоор үтэгжүүлэгдээгүй талмай дээрэһээ түрүүшын жэлдэ хэрэглэгдэһэн олон жэлэй ногоонууд га бүриһөө 21,5 центнер ургаса үгөө һаа, харин хүрьһэндэ известко оруулһанай удаа 8—10 жэл үнгэрөөд байхада, олон жэлэй ногоонуудай ургаса га бүридэ 68,2 центнер хүрэтэр нэмэһэн байба.

Наймадахи — арбадахи жэлнүүдтэ известко имагтал too нэмэлгэдэ бэшэ, мүн үбһэнэй шанарта нүлөөлһэн байна. Ногоонуудай составта клевер нилээдгүй ехэ боложо ба бог буртаг үбһэн хоёр дахин бага байгаа.

Хүрьһэндэ известко оруулха нормо иимэ гэбэл: эльһэтэй ба хүнгэн шабартайшаг газарта га бүриин 2—4 тонно, дунда ба хүндэ шабартайшаг хүрьһэнүүдтэ га бүриин 3,5 — 6,0 тонно.

Хүдөө ажахын науканудай Бүхэсоюзна Академиин үтэгжүүлгэнүүдые эрхилхэ секциин пленум туршалгын хүдэлмэринүүдэй дүнгүүдые онсолоод, намарай культуранудые тариха хүрьһэндэ органическо-минеральна, гранулированна үтэгжүүлгэ оруулхые һайшааба. Эдэ үтэгжүүлгэнүүд үрһэнүүдээ холигдожо, юрын сеялкэнүүдээр га бүридэ 50—100 килограммаар хэрэглэгдэдэг гү, али хахалалгын, мүн тарилгын урда тээ культиваци үнгэргэхын урда тээ га бүридэ 2—3 центнер хэмжээтэйгээр тараагдан сасагдадаг байха юм.

Гранул бэлэдхэхэдээ суперфосфадай (хэмжүүрээрнь) нэгэ хубиде органическа үтэгжүүлгэнүүдэй 2-hoo 8 хубиинь хүрэтэр хэрэглэхэ ёһотой.

Намарай культуранудай тарилгада органо-минеральна холисонуудые бэлэдхэхын тулада энэ гэһээр наг шэбхэ ба торфяной компостнуудые хүсэд хүрэхөөр суглуулха шухала. Тиихын тулада, наг шэбхые 2—3 метр үргэнөөр ба 1,5 метр үндэрөөр обоолхо ёһотой. Наг шэбхэдээ азот ехээр байлгахын тулада обоодоо наг шэбхын хэмжүүрэй 2 процент тооной суперфосфат нэмэхэ юм. Суперфосфадай наг шэбхэтэй жэгдэ һайнаар холигдохо тудам азодынь багаар гээгдэдэг.

Тэрэшэлэн суперфосфадай орондо наг шэбхэдэ 2-hoo 4 процент хүрэтэр фосфоритна гурил нэмэжэ болоно. 4—5 недели үнгэрхэдэ наг шэбхын халан, бурьтажа эхилхэдэнь обоогоо худхаха ёһотой. Тиихэдэ, хэрбээ наг шэбхын хатажа байгаа һаань, тэрэниие шэбхын шүүһээр гү, али ядахын сагта уһаар шиигтүүлхэ хэрэгтэй юм.

Мүнөө жэлдэ нэлэнхы ехэ талмайнуудта газар үшөө гүнзэгыгөөр хахалагдадаг болоо. Тэрээнтэй хамта, хүрьһэндэ органическа үтэгжүүлгэнүүд (наг шэбхэ, торфокомпостнууд, ногоон үтэгжүүлгэнүүд), тэрэшэлэн минеральна, илангаяа фосфоритна гурил, эһэнги хүрьһэнүүдтэ известково үтэгжүүлгэнүүд заатагүй оруулагдаха ёһотой.

Известко гү, али фосфоритна гурил хадаа хахалагдажа урбуулагдаад байһан хүрьһэнүүд дээгүүр тараагдажа, һайса борнойлогдодог юм. Парые дахяад хахалжа, наг шэбхэ оруулхадаа 13—16 сантиметр гүнзэгыгөөр гэхэ гү, али түрүүшынхиһээ гүйхэнөөр хахалха ёһотой.

Пар хахалалгые ба тэрэнэй саашанхи элдүүрилгэнүүдые үнгэргэжэ байгаа эгээл мүнөө үедэ намарай культуранудай үндэр ургасын үндэһэ һуури табигдаха байна. Парта үтэгжүүлгэнүүдые оруулха гээшэ үгаа ехэ удхашанартай хэрэг мүн.

Агроном В. Живов.

Лора Петя хоёр үзэсхэлэн һайхан газарта сэсэгүүдые суглуулжа ябана.
М. Минеевэй фото-этюд.

Советскэ наукын туйлалта

Синтомицин гэжэ шэнэ эм

Микробуудай нюусые мэдэжэ абаад, өөһэдынгөө ашаг туһада хэрэглэхыень манай ороной микробиологуудые К. А. Тимирязев уряалдаг байгаа. Советскэ микробиологууд агуухэ биолог-материалистын захяае бэелүүлжэ байна. Ф. С. Ханень гэгшын толгойлһон инженернүүд-химигүүд ба врачууд шухаг һархяагһаа гарадаг хлоромицетинэй антибиотикын химическэ формулые хоёр жэлэй урда мэдээд, тиимэ антибиотикые өөһэдөө бүридүүлэн буйлуулха гэжэ шиидэһэн байгаа.

Тон орёо бүридэлтэй тиимэ препарат зохёохын тула бүхы научна коллективэй зүгһөө туйлай ехэ хүсэлэлгэ гаргаха шухала болоһон байна. Гэбэшье, гурбан һара соо лабораторидо шэнжэлэн, хэдэхэн грамм антибиотик абаһан юм. Хэмэл (синтетическэ) антибиотик — синтомицин гэжэ нэрэтэй болбо.

Синтомицинийе клиникэ дотор туршан шалгалга юрэбусын байдалда эхилээ. Лабораториин сотрудник врач И. Э. Гугняев туршалгануудые хэхэ үедөө дизентери халдаһан байгаа. Тиин хүндөөр үбшэлжэ больницада ороод байхадаа, тэрэ мэдэгдээгүй эмээр аргалхыень гуйба. Синтомицинай аша туһань-врачуудые гайхуулаа: энэ эмые эхилжэ ууһанһаа хойшо арбан хоёр часай үнгэрхэдэ Гугняев бараг болоод, үшөө хэдэн часай һүүлээр тэрэнэй организмдахи дизентериин микробууд сүм һалаһан байба.

Саашадаа хэһэн шалгалтанууд тус эмэй тон һайн шанарые элирүүлээ. Дизентериин микробуудтай кубометр раствор соо 1,5—5,0 гр. синтомицин холиходо, микробуудые бүримүһэн һалгаана.

Дизентери хадаа үхибүүдые үбэдхөөдэг, гэдэһэнэй хүндэ үбшэн юм. Энэ үбшэн һэдэржэ хоролхоходоо, бага үхибүүдтэ илангаяа аюултай болодог. Үхибүүдэй клиническэ больницада синтомицинийе хэрэглэһэнэй һүүлээр, тэндэ нэгэшье үхибүүн үхэхэеэ болиһон байна. **Синтомицинай бии болоходонь дизентери үхэлтэ үбшэн бэшэ болоо** гэжэ Москвагай 12 больницануудтахи ба Ленинградай педиатрическа институттахи врачууд баяртайгаар тэмдэглэнэ.

Энэ эмэй гайхамшаг шэнэ шанарнууд эрдэмтэдээр элирүүлэгдэнэ: синтомицин болбол хүндэ ба бациллиарна (микробтой) ужаһан дизентерийе эдэгээхэһээ гадна, мүн эшэргэнэтэ ба гэдэһэнэй халуун үбшэнүүдые аргалалгада амжалтатайгаар хэрэглэгдэнэ.

1951 оной һүүл тээшэ синтомицин манай ороной эмнэлгын пункт бүхэндэ хэрэглэгдэдэг болохо.

Хэмэл антибиотикые—синтомицинийе бии болголго хадаа Эсэгэ ороной наукын ехэ илалта мүн. Микробтой дизентерийе эмнэхэ шэнэ арга олоһон ба дэлгэрүүлһэнэйнь түлөө С. Орджоникидзын нэрэмжэтэ химико-фармацевтическэ Бүхэсоюзна научно-шэнжэлэлгын институдай лабораторийе даагша Ф. С. Ханеньда, институдай сотруднигууд В. Ф. Гладких, И. Э. Гугняев, Г. П. Першин гэгшэдтэ, Москвадахи үхибүүдэй клиническэ больницын главна врач Е. В. Прохоровичто Сталинска шан олгогдоһон байна.

«Литературна газетэһээ» абтаба.

Манай музейдэ

Зунай сэнгэлиг һайхан саг ерэжэ, согтой солбон туристнууд түрэл хизаар ороноо шэнжэлхэеэ туристска ябалга хэнэ. Тэдэнэр газар нютагайнгаа үнэтэ баялигуудтай танилсадаг. Иимэ ябалгада хабаадагшадта Кяхта город ба тэндэхи музей ехэ һонирхолтой.

Академик В. А. Обручевой нэрэмжэтэ хизаар ороноо шэнжэлхэ Кяхтын музейдэ энэ жэлдэ элдэб һонин экспонадууд табигдаа. Революциин урда тээхи барга харанхы байдалые, советскэ засагай үеын гайхамшагта илалтын жэлнүүдые, Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуухэ дайнай мартагдашагүй үдэрнүүдые харуулһан тусгаар таһагууд, «Байгаалийе хубилгаха сталинска түсэб» гэһэн ба бусад таһагууд музей соо түхеэрэгдэнхэй. Жэшээнь, байгаалиин таһагта республикымнай газар дайда дээрэхи гайхамшагта ехэ баялигууд харуулагдана. Гадна, үргэн ехэ Эхэ оронноймнай газарай нюруу болон элдэб амитадай ажамидарал тэндэ үргэнөөр харуулагданхай. Тэрэшэлэн үргэлжэдөө мүнхэ ногоон хуша ой модон гоё һайханаар зураатай.

Мүн эдир туристнууд Байгалай үмэнэхи бурядуудай революциин урда тээхи уйдхарта байдалтай түүхын таһаг дотор танилсаха юм. Бурят зоной уран наринаар бүтээһэн мүнгэн зүүбшэнүүд болон бусад шухаг һиилүүрнүүд тэндэ бии. Манай эндэ ажаһууһан декабристнар Бестужевуудай ажабайдалтай холбоотой түүхын бодото экспонадууд олон. Николай Александрович Бестужевай зураһан картинанууд, портредууд, 1905—1907 онуудта болоһон революционно гайхамшагта хүдэлөөнэй событинуудта зорюулан Сибириин социал-демократическа хүдэлмэришэнэй партиин тарааһан уряанууд, листовконууд эндэ бии.

Советскэ үеын таһаг соо республикымнай промышленностиин, хүдөө ажахын, культурын хүгжэлтэ эли тодоор харуулагданхай. ПВЗ-гэй, шэлэй заводой, мяханай комбинадай болон бусад предприятинуудай үйлэдбэриин амжалтанууд тухай стенднүүд, диаграмманууд, таблицанууд бии.

Мүн Эхэ ороноо хамгаалгын агуухэ дайнай түүхэтэ үдэрнүүдые харуулһан тусгаар таһаг түхеэрэгдэнхэй. Эндэ Советскэ Армиин баатар сэрэгшэдэй, бурят-монгол арадай эрхим хүбүүдэй баатаршалгые харуулһан плакадууд, зурагууд табяатай.

Эдир туристнууд, манай музейдэ ерыт гэжэ таанадые уряалнабди.

Р. Тугутов, хизаар ороноо шэнжэлхэ Кяхтын музейн директор.

Улаан вымпелдэ хүртэбэ

Книготоргын Бурят-Монголой конторо ном худалдадаг магазинуудай хоорондо дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөнэй дүн һаяхан гаргаа. Энэ жэлэй таба һарын түсэбые Улан-Удын № 2 магазин (даагшань нүхэр Зимина) —174,1 процент, Городок городой ном худалдадаг магазин (даагшань нүхэр Викулова) 173,3 процент дүүргэһэн байна. Эдэ магазинууд БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи полиграфическа промышленностиин, хэблэлэй ба ном худалдалгын хэрэгые эрхилхэ Управлениин улаан вымпелээр шагнагдаба.

А. Чебанов.

И. В. Сталинай зохёолнуудай хоёрдохи том Монгол арадай республикада хэблэгдээ

УЛАН-БАТОР, июниин 26. (ТАСС). Нүхэр И. В. Сталинай зохёолнуудые монгол хэлэн дээрэ оршуулан хэблэхэ ябадал бэелүүлдэг Монгол арадай-революционно партиин Центральна Комитет И. В. Сталинай зохёолнуудай хоёрдохи том хэблэжэ гаргаба. Ойрын үедэ гурбадахи том хэблэгдэхэ байна.

Муниципальна зарим һунгалтанууд дээрэ французска коммунистическэ партиин туйлаһан амжалта

ПАРИЖ, июниин 27. (ТАСС). Кузекс (Дээдэ Вьенна департамент), Сен-Жорж-де-Дидон (Доодо Шаранта департамент) ба Вьей-Мэзон-сюр-Жудри (Луаре департамент) городуудта июниин 17-до ба 24-дэ болоһон муниципальна зарим һунгалтанууд Францийн коммунистическэ партиин илалтын шэнэ гэршэнь болоо гэжэ «Юманите» газетэ мэдээсэнэ. Национальна суглаанда һунгаһан һунгалтануудай һүүлээр недели үнгэрөөд байхада, эдэ городуудай хүн зон Морис Торезэй алдарта партида найдадаг найдабаряа шэнээр харуулаа гэжэ газетэ бэшэнэ. Кузекс городто июниин 17-до бүхы голосуудай 24 процентнь эсэргүүсэлгын республиканска ба антифашистска Союзай списогэй түлөө үгтэбэ.

Июниин 17-до Сен-Жорж-де-Дидон городто һунгагшадай 24 процентнь, июниин 24-дэ һунгагшадай 30 процентнь коммунистическэ партиин кандидадуудай түлөө голосовалаа.

Вьей-Мэзон-сюр-Жудри городто коммунистическэ партиин дэбжүүлһэн кандидадууд июниин 17-до бүхы голосуудай 21 процент, июниин 24-дэ —45 процент абаһан байха юм.

Эб найрамдалай лагерь нэгэн дура хүсэлөөр нигтаран жагсана

БУДАПЕШТ, июниин 27. (ТАСС). Мүнөөдэрэйнгөө түрүү статьяе «Сабад Неп» газетэ Советскэ Союзай эб найрамдалай гадаадын политикада зорюулна. Гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй орлогшонорой даб дээрэхи зүблөөнэй таһалдаһан тухай хэлэхэ зуураа, тус газетэ иигэжэ бэшэнэ: парижска зүблөөн дээрэхи Советскэ Союзай түлөөлэгшэ хадаа уласхоорондын хэлсээ туйлахын ба эб найрамдалай хэрэгэй түлөө эрид шууд тэмсэһэн байна. Советскэ дипломати болбол дэлхэйн гурбадахи дай тухирха гэһэн дай үүдхэгшэдэй һанаашалгые элирүүлээ, агрессивнэ программаяа бэелүүлхэ ябадалдань тэдээндэ һаад ушаруулаа.

Дальна Восток дээрэ эб найрамдал һэргээхэ ба сахин хамгаалха ябадалда шэглүүлэгдэһэн Советскэ Союзай хүсэлэлгэ тухай хэлэхэ зуураа, тус газетэ иигэжэ тэмдэглэнэ: эб найрамдалые хамгаалха ба батадхаха гэһэн единэ дура хүсэлөөр нигтаран жагсаһан эб найрамдалай 800 миллион хүнтэй лагерь Советскэ Союзай хойноһоо дагажа ябана. Үнэн хэрэгээр зоригжоһон арадуудай хүсэн түгэс, илалтата энэ лагерь агуухэ Советскэ Союзай хүтэлбэри доро эб найрамдал хамгаалжа ба дай үүдхэгшэдэй гэмтэ түсэбүүдые эбдэжэ шадаха байна.

Жолио-Кюри Варшава ерээ

ВАРШАВА, июниин 26. (ТАСС). Польско эрдэмтэдэй нэгэдэхи съездэ хабаадахын тулада, элитэ эрдэмтэ ба эб найрамдалай түлөө эсэшэ сусашагүй тэмсэлшэ, «Арадуудай хоорондын эб найрамдал бэхижүүлгын түлөө» уласхоорондын Сталинска шангай лауреат Фредерик Жолио-Кюри өөрынгөө һамган Ирэн Жолио-Кюритэй хамта ерэбэ.

Советскэ Армиин дуунай ба пляскын ансамблиин амжалта

ПРАГА, июниин 26. (ТАСС). Советскэ Армиин, Улаан тугта, А. В. Александровай нэрэмжэтэ дуу ба пляскын ансамбль Чехословаки дотор амжалтатайгаар гаадажа үргэлжэлһөөр.

Һүүлэй үедэ тус ансамбль областной центрнүүдтэ—Либерец ба Усти-над-Лабой городуудта гурбан концерт үгэбэ. Либерец городто болоһон концертдэ 40 мянган хүн сугларaa.

КОРЕЯДЭХИ СОБЫТИНУУД

Арадай армиин главна командованиин мэдээсэл

ПХЕНЬЯН, июниин 28. (ТАСС). Фронтын зарим участогууд дээрэ Арадай армиин частьнууд Хитадай һайндуратантай нигта хани харилсаатай ябажа, нютагай удхашанартай байлдаануудые хэжэ байна, американо-английска интервентнүүдэй сэрэгэй ба лисынмановска армиин хүнүүдые ба техникые ехэ гээлтэ хоролтодо оруулжа байна гэжэ Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын Арадай армиин Главна командовани мүнөөдэр мэдээсэбэ.

Дайсанай самолёдуудые буудагшад-истребительнүүд ба зенитнэ артиллери июниин 28-да дайсанай реактивнэ 5 истребителийе унагааһан байна.

Американска солдадууд Кореядэ дайлалдаха дурагүй

НЬЮ-ЙОРК, июниин 26. (ТАСС). Корейскэ асуудалые эбэй ёһоор шиидхэхэ тухай ба Кореядэхи дайнай ябуулгануудые зогсоохо тухай дурадхажа, июниин 23-да радиогоор Я. А. Малигай хэлэһэн үгэ тухай мэдээсэл фронтын бүхы линидэ байгаа солдадуудай дунда «угаа түргөөр тараһан» ба шухала һонин зүйлнүүдэй хэдэн үдэрөөр хожомдожо ошодог түрүү постнуудташье соностоһон байна гэжэ «Нью-Йорк Таймс» газетын корреспондент Баррет Кореяһаа дамжуулна. Солдадууд Кореядэхи дайнай зогсоогдохо байһанда «ехээр найдана» гэжэ Баррет зааба.

Индийскэ арад Кореядэхи дай зогсоохые эринэ

ДЕЛИ, июниин 26. (ТАСС). Кореядэхи американска зэбсэгтэ интервенцидэ эсэргүү протестын митингнүүд ба демонстрацинууд эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэиндийскэ комитедэй уряалаар июниин 25-да Индидэ болоо. Демонстрацинууд «Кореядэ — эб найрамдал!» гэһэн лозунг доро үнгэрһэн байна.

Июниин 24-дэ, Делидэ, США-гэй информационно албанай байшангай үбэр талада демократическа залуушуулай Лигын хүтэлбэри доро олоной демонстраци боложо, тэрээндэ хабаадагшад Кореядэхи американска агресси дары зогсоохые эриһэн байна.

Германиие ремилитаризацилгада эсэргүү арадай асуулта хэхэ Центральна комитедэй заседани дээрэ

БЕРЛИН, июниин 26. (ТАСС). Германиие ремилитаризацилгада эсэргүү арадай асуулта хэхэ Центральна комитет болбол ремилитаризацилгада эсэргүү, эбэй договор дары баталуулхын түлөө арадай асуултые Баруун Германида официальна хэхэ ба ремилитаризацилгые дары зогсоохо гэһэн уряалтайгаар Аденауэрэй правительстводо июниин 26-най заседани дээрэ дахин хандаба гэжэ АДН агентство Кельнһээ дамжуулна.

Центральна комитедэй гэшүүд Германска демократическа республикын правительстводо эльгээхэ мэдүүлгые баталан абаа. Эбэй договор туйлаха хэрэгтэ хани харилсаатай байха гэһэн бүхы немецүүдэй хэлбэришэгүй эрмэлзэлгэ тус мэдүүлгэ соонь харуулагдана.

Германска демократическа республикада арадай асуултын амжалтатайгаар хэгдэһэн тухай Германска демократическа республикын премьер-министрын орлогшо Вальтер Ульбрихтын эльгээһэн бэшэг заседани дээрэ үни удаан альгаташалган доро уггагдаба.

Иранай нефтяной промышленностиие национализацилга тушаа

ТЕГЕРАН, июниин 26. (ТАСС). «Эттелаат» ба «Кейхан» газетэнүүдэй мэдээсэһэнэй ёһоор, иранска засагаархидай хиналта доро абтаһан урдын Англо-Иранска нефтяной компаниин бензоколонконуудта ба нефть худалдаха лавкануудта нефтепродуктнуудые Иран дотор худалдаһанай бүхы олзо доходууд июниин 23-һаа хойшо иранска национальна банкын ба тэрэнэй нютагуудтахи отделенинүүдэй кассада сэхэ орожо эхилээ. Эдэ оролгонууд гансахан Тегеранда үдэртөө 1 миллион гаран риал болоно.

ТЕГЕРАН, июниин 26. (ТАСС). Тегеранска хэблэлэй мэдээсэһэнэй ёһоор, Гаагадахи уласхоорондын сүүд Иранай гадаадын хэрэгүүдэй министерстводэ бэшэг эльгээбэ. Сүүд хадаа урдын Англо-Иранска нефтяной компани (АИНК) тушаа иранска правительствын ябуулганууд тухай Англиин «гомодолые» июниин 30-да хаража үзэхөөр байна гэжэ бэшэг соонь мэдээсэгдэнэ.

Финанснуудай министрын орлогшо ба иранска правительствоһаа Холимол комиссида байгаа түлөөлэгшэ Хасиби энэ бэшэг тушаа «Журналь де Тегеран» газетын корреспондентдэ иигэжэ мэдүүлбэ: англиийска правительствотай бэшэ, харин урдын Англо-Иранска нефтяной компанитай хэлсэхэ хэрэг байна гэжэ иранска правительство нэгэтэ бэшэ тайлбарилһан байгаа. Тиин, Гаагадахи уласхоорондын сүүд хадаа Ирандахи урдын АИНК-ын нефтяной предприятинуудые национализацилгатай холбоотой асуудал хаража үзэхэ ямаршье эрхэгүй байна гэжэ иранска правительство тоолоно.

Хитадай урда хилэнүүд дээрэ США-гэй аашанууд тухай

ПЕКИН, июниин 25. (ТАСС). Бангкокһоо абтаһан мэдээсэлые Синьхуа агентствын дамжуулһанай ёһоор, агресси үргэдхэхэ зорилгоор США болбол Бирма руу тэрьедэһэн Чан Кай-шиин сэрэгүүдые зэбсэглэнэ.

Бирмын ба Тайландын хилэнүүд дээрэ байгаад, Холбоото Штадуудай сэхэ захиралтаар шэнэдхэн эмхидхэгдэжэ байгаа гоминдановска сэрэгүүдтэ хуурай газарай ба агаарай транспортаар американска һомо хэрэгсэлнүүд ба тайландска рис эльгээгдэнэ. «Уласхоорондын антикоммунистическэ һайндуранай частьнууд» гэдэгые эмхидхэхэ зорилгоор тусхай «элсүүлгын пункт» Бангкокто байгуулагдаа, тэрэнь Сонграмын сэрэгүүдтэй хамтадаа Вьетнамда ба Хитадай территоридо добтолон орохые хүлеэжэ байна.

Энэ шунахай американска хэмжээ-ябуулга үнгэрһэн жэлэй августын урда тээ бэелүүлэгдэжэ эхилээ.

Чан Кай-шиин бута сохигдоһон ба Хитадһаа намнагдаһан сэрэгүүдые дэмжэхэ гэһэн эсэсэй шиидхэбэри, Тайландда, Вьетнамда, Бирмада байдаг американска дипломатическа түлөөлхэ газарнуудай гэшүүдэй зүблөөн дээрэ Бангкокто, үнгэрһэн жэлэй декабрь һарада абтаһан байна.

Американска профсо[...] делегаци Москва е[...]

США-гэй үйлэдбэриин пр[...] зуудай Конгресстэ ородог [...] союзуудые, ажалай Амер[...] федерацийе ба США-гэй [...] дангибэшэ профсоюзууд[...] лөөлһэн американска проф[...] делегаци ВЦСПС-эй ур[...] Москва ерээ.

Ангай арһа ба малай ар[...] дэгшэдэй Национальна хоо[...] профсоюзай орлогшо-түрү[...] Леон Штраус делегацийе хо[...] но.

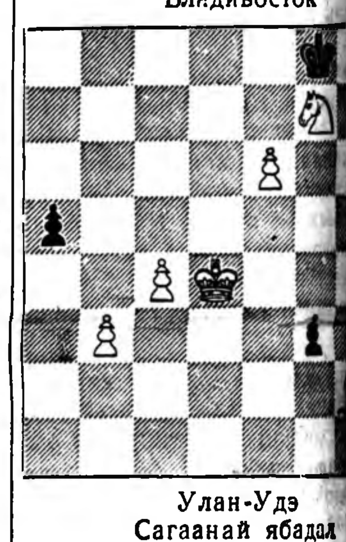
Советскэ Союзда байха [...] тус делегаци советскэ про[...] зуудай хүдэлмэритэй, мүн [...] эй ажалшадай ажалай ба [...] байдалай условинуудтай т[...] ха байна.

ВЦСПС-эй ба профсо[...] ЦК-гэй түлөөлэгшэд Вну[...] аэродром дээрэ делегацийе [...] абаба. (ТА[...]

Шатар

Российска федерациин г[...] дай хоорондо түрүү һуури [...] гын шатарай телеграфна [...] сөөн дүүрэбэ. Эндэ Улан-У[...] таршад мастернуудай [...] оролсон наадаад, 6-һаа д[...] Ростов-на-Дону, Пенза, Че[...] Чебоксари городуудые [...] нэгые — Свердловскдэ [...] нэгэ дүүрээдүй — Владиво[...] наадаһан партияа шүүхээр [...] тайшье һаа болзоройнгоо [...] дээрэһээ шиидхэбэридэ [...] эльгээһэн байна. Энээнэй [...] шиидхэгдэһэн дээрэһээ Ула[...] гансаараа нэгэдэхи һуури [...] гү, али нэгэдэхи ба хоёрд[...] ринуудые хубаалдаха ябад[...] дыдаха юм. Мүнөө тэрэ п[...] 49-дэхи ябадалай хойто [...] шиидхэбэридэ эльгээгдэһэ[...] дооро толилогдоно:

Владивосток

Улан-Удэ
Сагаанай ябадал

Спортивна мэргэж[...] дээшэлүүлнэ

Улан-Удын № 65 дунда һу[...] лиин дэргэдэхи физкульту[...] лективтэ хүнгэн атлетикын, [...] настикын, баскетболой, вол[...] лой ба бусад секцинүүд эм[...] дэнхэй. Тэдэнэй гэшүүд тус [...] цинүүдтэ һуралсажа, спор[...] мэргэжэл шадабариа улам [...] шэлүүлнэ.

Тэдэнэр спортивна элдэб [...] сөөнүүдтэ эдэбхитэйгээр хаб[...] сажа, һайн дүнгүүдые ту[...] Тус коллектив хэдэн дамжу[...] кубогуудаар ба грамотану[...] шагнагданхай. Б. Баб[...]

ХРОНИКО.

БМАССР-эй Верховно С[...] Президиумэй указаар нүхэ[...] колай Буинович Пивоваров [...] Монголой АССР-эй нютага[...] шленностиин Министрээр [...] гдобо.

Харюусалгата ре[...]
Б. А. ОЧИРО[...]

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 28. Телефоны редакции: редактора—23, заместителя редактора—7-85, отв. секретаря—3-23. Отделов: партийной жизни, культуры и быта —4-52, сельскохозяйственного и промышленности—6-84, мест. информации и писем — 6-84. Для междугородных переговоров — 16.

Н—03627. Типография Управления полиграфической промышленности, издательства и книжной торговли при Совете Министров БМАССР. Тираж 10.000